

RĪGAS MENEDŽMENTA KOLEDŽA

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību

īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma

„TŪRISMA PAKALPOJUMU ORGANIZĒŠANA”

kods: **41812**

LICENCĒŠANAI

Rīgā, 2024

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība augstskolas/ koledžas stratēģijai un studiju virzienam. Norādīt studiju programmas mērķus, uzdevumus, plānotos studiju rezultātus un novērtēt to sasniedzamību un savstarpējo sasaisti.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Menedžmenta Koledža" (turpmāk – Koledža) ir valsts akreditēta augstākās izglītības iestāde. Koledža veidota ar mērķi nodrošināt studējošajiem mūsdienīgu, dinamisku un inovatīvu studiju procesu un saturu valsts akreditētās programmās, kas īsteno īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas, pamatojoties uz Profesionālās izglītības likumu.

Rīgas Menedžmenta koledža, kas darbojas saskaņā ar 2024. gada 14. martā apstiprināto [Nolikumu](#) (Valdes lēmums 1-1.3./2024/01) piesaka licencēšanai īsa cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Tūrisma pakalpojumu organizēšana”.

Koledža ir izstrādāta [“Rīgas Menedžmenta Koledžas attīstības stratēģija 2023 – 2028”](#), kurā tika definētas koledžas misija, vīzija, vērtības, galvenie darbības virzieni un stratēģiskie mērķi:

Misija

Sagatavot radoši domājošus, komunikablus un sociāli atbildīgus speciālistus darbam mūsdienīgās uzņēmējdarbības un tūrisma jomās.

Vīzija

Kļūt par studējošo iecienītu, starptautiski pazīstamu, darba devēju atzītu, sabiedrības augsti novērtētu, mūsdienīgu profesionālās augstākās izglītības iestādi, kas sagatavo starptautiskajam darba tirgum kvalificētus, atbildīgus un uzņēmīgus speciālistus.

Vērtības

- **Cilvēki** – mēs esam no cilvēkiem un mēs esam par cilvēkiem, jo tieši cilvēki un viņu dažādība veicina attīstību, inovācijas un kopējo labbūtību.
- **Profesionalitāte** – mūsu prasmes, zināšanas, un pieredze augstu profesionālo standartu uzturēšanai visos aspektos, sākot ar studiju procesa organizēšanu un beidzot ar darba izpildi.
- **Atbildība** – mēs apzināmies un uzņemamies atbildību gan individuālā, gan kolektīvā līmenī.
- **Attīstība** – nepārtraukta izaugsme, mācīšanās un pilnveidošanās, mūsaprāt, palīdz sasniegt augstākus mērķus un uzlabot studiju vidi un kvalitāti.
- **Cieņa** – mēs ticam, ka pieklājība, godīgums un cieņa pret citu cilvēku viedokļiem, tas ir pamats, uz kura tiek veidota uzticība un sadarbība cilvēku starpā.
- **Godprātība** – mēs cenšamies veikt darbu ar augstiem ētikas standartiem ar taisnīgu attieksmi pret kolēģiem, studējošajiem un sadarbības partneriem.

Galvenie darbības virzieni

- Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmu izstrāde un īstenošana.
- Studējošo sagatavošana darbam tūrisma un uzņēmējdarbības jomā.
- Izglītības procesa īstenošana, veicinot studējošo kritiskās domāšanas un personības attīstību, un nodrošinot iespēju iegūt īsā cikla profesionālo augstāko izglītību un piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.
- Nodrošināt iespēju studējošajiem sagatavoties izglītības turpināšanai, lai iegūtu pirmā cikla profesionālo augstāko izglītību un sestā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.
- Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošana.

Stratēģiskie mērķi

1. Mūsdienīga studiju vide un efektīvi organizēts process kvalificētu speciālistu sagatavošanai.
2. Starptautiskā sadarbība zināšanu pārneses veicināšanai.
3. Darba tirgus izpēte un jaunu, perspektīvu studiju programmu veidošana uzņēmējdarbības un tūrisma jomās.
4. Darba devēju iesaiste studiju un pētniecības procesā.
Koledžas tēla atpazīstamības nodrošināšana sabiedrībā.

Koledžas stratēģija paredz jaunu studiju programmu izstrādi, kas veicinās tūrisma nozares esošās situācijas izpēti un prognozējamās attīstības tendences, jaunu studiju programmu izveidošana atbilstoši jaunajam profesijas standartam - “Tūrisma pakalpojumu organizēšana”. Jaunā studiju programma atbilst Koledžas attīstības stratēģijai, kuras mērķis ir sagatavot tūrisma un uzņēmējdarbības jomas speciālistus, kuri pārzina uzņēmējdarbības principus, un ir guvuši fundamentālas zināšanas, prasmes un kompetences tūrisma pakalpojumu organizēšanā atbilstoši Latvijas darba devēju prasībām par profesionālās darbības kvalitāti. Studiju programma veicinās jaunu studējošo piesaisti, kas savukārt palīdzēs Koledžai attīstīt mūsdienīgu studiju vidi un efektīvi organizēt studiju procesus kvalificētu speciālistu sagatavošanai, kas ir Koledžas primārais stratēģiskais mērķis. Studiju programmas “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” licencēšana un programmas satura īstenošana veicinās un stiprinās starptautisko sadarbību un zināšanu pārnesi, jo tūrisma nozarei piemīt zināmā mērā dinamiskums un starptautiskums, lai sagatavotu kvalificētus tūrisma nozares specialistus ir būtiski piesaistīt starptautiskās organizācijas, sadarbības partnerus, izglītības iestādes, ārvalstu docētājus, piemēram, starptautiskās lietišķās pētnieciskās konferences organizēšanā par aktualitātēm un tendencēm tūrisma nozarē, tādējādi sekmējot zināšanu pārnesi. Profesionālās augstākās izglītības programmas studējošie nevarēs pilnībā apgūt visas nepieciešamās prasmes, kompetences un zināšanas bez darba devēju iesaistes studiju un pētniecības procesos, līdz ar to īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” īstenošana sekmēs Koledžas stratēģiskā mērķa sasniegšanu - darba devēju iesaisti studiju un pētniecības procesā, kā arī kopumā veicinās Koledžas tēla atpazīstamību sabiedrībā.

Dibinātāja lēmums par jauna studiju virziena “Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” atvēršanu, (Valdes lēmums Nr. 1-1.3./2024/02) un studiju programmas “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” (programmas kods 41812) izstrādi ir pieņemts vadoties pēc valsts noteiktās attīstības politikas un situācijas izpētes tūrisma nozarē.

Programma izstrādāta vadoties pēc [Latvijas tūrisma attīstības rīcības plāna 2021.-2027. gadam](#) (LR Ekonomikas ministrija) kas nosaka, ka “Latvijas tūrisma attīstības politikas mērķis ir ilgtspējīga tūrisma attīstība, veicinot tūrisma produktu jaunradi un konkurētspējas palielināšanos”.

Latvijas tūrisma attīstības rīcības plāna 2. prioritāte - (piesaistoša tūrisma piedāvājuma veidošana vietējo vērtību un dzīvesveida kontekstā, vietējā tūrisma veicināšana) definē galvenos izaicinājumus - cilvēkresursus, tai skaitā kvalificēta darbaspēka trūkums tūrisma nozares uzņēmumos, īpaši reģionos. Ieteikti risinājumi tūrisma nozares kvalificēta darbaspēka trūcumam un tūrisma izglītības kapacitātes celšanai:

- darbaspēku var piesaistīt no jauniešu un re-emigrantu vidus;
- jāizstrādā informatīvās kampaņas, lai parādītu daudzveidīgās karjeras iespējas tūrisma nozarē;
- ņemot vērā esošās un nākotnes izmaiņas attiecībā uz nozarē nepieciešamajām vispārējām un profesionālajām kompetencēm, kā arī tūrisma nozares starpdisciplinartāti un darbaspēka piesaistes problemātiku, veicināma dažādu nozares vajadzībām atbilstošu izglītības (tai skaitā tālākizglītības un mūžizglītības) programmu izveide.

[Latvijas nacionālā attīstības plānā 2021.-2027. gadam](#) ir teikts, ka (02.07.2020. LR Saeima): “Tūrisma attīstība Latvijā ir viena no tautsaimniecības un vides attīstības prioritātēm. Tūristu plūsmas palielināšana veicinātu dažādu nozaru izaugsmi. Lai piesaistītu ceļotājus un popularizētu Latviju starptautiskajā mērogā, ir svarīgi izstrādāt pievilcīgus tūrisma produktus un tos veiksmīgi pārdot.”

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam "[Latvija 2030](#)" ir teikts, ka “Rīga būs nozīmīgs kultūras, tūrisma un biznesa centrs Eiropā. Pilsētu un lauku partnerība nodrošinās augstu dzīves kvalitāti visā Latvijas teritorijā”, tiek izvirzīti kvantitatīvie indikatori - *Ārvalstu tūristu skaits (kas uzturas 4 dienas un ilgāk), milj. gadā >1.5*. Šie stratēģiskie mērķi nav sasniedzami gadījumā, ja netiek nodrošināti attiecīgās nozares speciālisti, speciālistu trūkums negatīvi ietekmēs nozares kopējo attīstību, tūrisma produktu/pakalpojumu kvalitāti un Rīgas metropoles attīstības perspektīvas.

Atbilstoši [Latvijas tūrisma nozares analīzei](#) (2019), “Tūristi Latvijā tērē mazāk nekā citās Baltijas valstīs. Tāpēc nepieciešams veicināt tūrisma nozares pakalpojumu eksportu un konkurētspēju. Lai veicinātu Latvijas konkurētspēju Baltijas reģionā, ir jāveido kvalitatīvs, interesants, pietiekami unikāls tūrisma produkts ar augstu pievienoto vērtību”. Lai sasniegtu šo mērķi ir nepieciešami kvalificēti speciālisti, kas spēj ātri pielāgoties klientu vajadzībām, izveidojot un piedāvājot kvalitatīvus tūrisma produktus/pakalpojumus.

Ņemot vērā to, ka līdz pandēmijas periodam tūrisma nozares īpatsvars Latvijas IKP bija sasniedzis 4%, var secināt, ka šai nozarei ir attīstības potenciāls.

Rīgas Menedžmenta Koledžas izstrādātās studiju programmas “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” sagatavotie jaunie tūrisma speciālisti sniegtu ievērojamu ieguldījumu nozares atveseļošanās veicināšanā un attīstībā. Jaunu studiju programmu, kas atbilst aktuālajām darba tirgus prasībām, izstrāde ir paredzēta arī Koledžas stratēģiskajos mērķos.

Mūsdienu tehnoloģiju attīstība, strauji mainīgās tūristu vajadzības un iespējas, parāda nepieciešamību piedāvāt arvien jaunus tūrisma pakalpojumu produktus. [Ekonomikas ministrs Viktors Valainis uzskata](#), ka nozare šobrīd ir atguvusies, atradusi jaunus darbības virzienus un produktus. Tūrisma nākotne ir balstīta uz tehnoloģijām, tāpēc tūrisma nozares darbavietām būs nepieciešamas gan tehniskās, gan *soft skills* (cilvēciskās prasmes) prasmes, lai efektīvi īstenotu un pārvaldītu viedās iniciatīvas. Kvalificēti darbinieki, kas sevī apvieno teorētiskās zināšanas,

praktiskās iemaņas, komunikācijas un digitālas prasmes būs pieprasīti darba tirgū. Šādu profesionālo iemaņu iekļaušana studiju programmas saturā var kļūt par vienu no studiju programmas nozīmīgākajiem aspektiem.

Studiju programma izstrādāta saskaņā ar Tūrisma pakalpojumu organizēšanas profesijas standartu, kas pieņemts 2022. gada 9. februārī.

Studiju programmas **mērķis** ir sagatavot tūrisma jomas speciālistus, kas pārzina uzņēmējdarbības principus, un ir guvuši fundamentālas zināšanas, prasmes un kompetences tūrisma pakalpojumu organizēšanā atbilstoši Latvijas darbu devēju prasībām par profesionālās darbības kvalitāti. Programma ir veidota tā, lai topošie tūrisma sfēras speciālisti spētu pielietot teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas dinamiskos sociālās, ekonomiskās un vides apstākļos, koncentrējoties uz digitāla un ilgtspējīga biznesa pārvaldību.

Studiju programmas uzdevumi:

1. Nodrošināt pilnvērtīgas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, lai absolventi spētu pildīt tūrisma pakalpojumu organizatora pienākumus tūrisma uzņēmumos gan Latvijā, gan ārzemēs.
2. Nodrošināt mūsdienīgu vispārējo zināšanu un prasmju iegūšanu, sekmīgai absolventu karjeras uzsākšanai tūrisma nozarē.
3. Radīt iespēju studējošajiem praktiski apgūt profesijai nepieciešamās iemaņas, piesaistot docētājus ar praktisko darba pieredzi tūrisma jomā, un sadarbojoties ar darba devējiem prakses vietu nodrošināšanā.
4. Veicināt studējošo prasmes mācīties, analītiskās spējas, gatavību formulēt un risināt profesionālās problēmas un uzdevumus.

Studiju programmas mērķa un uzdevumu sasniedzamību nosaka studiju programmas saturs un organizācija, savukārt pārbaudāmība atspoguļojas studiju rezultātos, kas ir formulēti kā iegūstamās zināšanas, prasmes un kompetences.

Programmas studiju rezultāti:

1. Spēj identificēt problēmsituācijas un rast to risinājums, balstoties uz daudzpusīgām zināšanām biznesa un tūrisma nozarēs;
2. Prot koordinēt un vadīt neliela uzņēmuma struktūrvienības darbību;
3. Spēj atlasīt, analizēt un interpretēt informāciju, pieņemt atbilstošus lēmumus savas kompetences ietvaros;
4. Spēj izstrādāt, izvērtēt un ieviest jaunus tūrisma produktus atbilstoši tirgus pieprasījumam;
5. Prot īstenot tūrisma produktu virzīšanas paņēmienus, izmantojot jaunākās tehnoloģijas;
6. Spēj novērtēt tūrisma produktu saimniecisko izdevīgumu;
7. Spēj organizēt komandas darbu, efektīvi strādāt individuāli un grupā, tai skaitā vairāku disciplīnu vidē;
8. Prot efektīvi komunicēt ar klientiem, piegādātājiem un biznesa partneriem starptautiskā vidē.

Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti atbilst studiju programmas mērķim un uzdevumiem. Studiju programma veidota, atbilstoši LDDK (Latvijas Darbu devēju konfederācija), ALTA (Latvijas Tūrisma Aģentu un Operatoru Asociācija), darbu devēju, tūrisma nozares profesionāļu un studiju programmas mācībspēku ieteikumiem, "Tūrisma pakalpojumu organizatora" diploma iegūšanai un profesijas standartam (profesijas kods – 3339 42). Studiju programma ietver teorētiskus un praktiskus kursus, kas padziļina zināšanas un prasmes, pilnveido

kompetenci tūrisma pakalpojumu organizēšanā, klientu konsultēšanā un lietišķajā pētniecībā. Īsā cikla studiju programmas nosaukums, iegūstamā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi, kā arī uzņemšanas nosacījumi ir savstarpēji saistīti un atbilstīgi, jo tā ir profesionālā programma, kas tiek realizēta 2 gadu laikā pilna laika studiju formā, un 2 gadu un 5 mēnešu laikā nepilna laika studiju formā (nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē), iegūstot tūrisma pakalpojumu organizatora kvalifikāciju, kas paver iespējas tālākai izglītībai atbilstošās pirmā cikla augstākās izglītības studiju programmās gan Latvijā, gan ārzemēs.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums, analizējot programmas izveides procesā izmantotus datus, norādīt studiju programmas izstrādē iesaistītās puses (piemēram, ārējie eksperti, mācībspēki, darba devēji, studējošie u.c.) un iesaistes veidu.

Īsā cikla studiju programma „Tūrisma pakalpojumu organizēšana” ir izstrādāta pamatojoties uz sekojošiem normatīvajiem dokumentiem:

1. Latvijas Republikas [Augstskolu likums](#);
2. [Profesionālās izglītības likums](#)
3. Ministru kabineta noteikumi Nr. 305 „[Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu](#)” (13.06.2023);
4. Ministru kabineta noteikumi Nr. 322 „[Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju](#)” (13.06.2017);
5. Latvijas Republikas [Tūrisma pakalpojumu organizatora profesijas standarts](#) (09.02.2022)
6. [Vadlīnijām studiju programmas raksturojuma izstrādei](#) (31.01.2019)
7. [Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā \(ESG\)](#) (15.05.2019).

Studiju programma izstrādāta saskaņā ar “Tūrisma pakalpojumu organizatora” profesijas standartu, kas pieņemts 2022. gada 9. februāra sēdē Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes sēdē. Lai izpildītu šī standarta prasības, studiju programma izveidota 120 ECTS apjomā, kas atbilst “Noteikumiem par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu”. Prakse ir noteikta 24 ECTS apjomā, kas ir saskaņā ar noteikumiem.

3. pielikumā atainots, ar kādiem studiju kursiem tiek izpildītas profesijas standarta prasības. Ir ievērotas “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam”. Atbilstoši Augstskolu likuma 55. pantam ir noteikts programmas mērķis, un skaidri definēti studiju rezultāti. To sasniegšanas kritēriji un pārbaudes veidi noteikti kursu aprakstos. Docētājiem, kas iesaistīti programmas īstenošanā angļu plūsmā, angļu valodā ir vismaz B2 angļu valodas zināšanu līmenis.

Studiju programmas izstrādē tika piesaistīti starptautiskie nozares eksperti no Lielbritānijas, Kipras un Indijas - valstīm, kur tūrisms ir viena galvenajām tautsaimniecības nozarēm:

Dr. Anukrati Sharma – asoc.prof. University of Kota, Kota, Rajasthan, **Indija**, tūrisma mārketinga grāmatu autore. **Dr. Shiva Ilkhanizadeh** – asoc.prof. Bournemouth University, **Lielbritānija**, pieredzējusi akadēmiskā tūrisma vadības jomā, pētnieciskās intereses: cilvēkresursu prakse, līderība, korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja. **Žanete Garanti, Dr. oec., LBTU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes pētniece, Uzņēmējdarbības un vadībzinātnes institūta pētniece; viesasociētā profesore, City Unity College Nicosia, Kipra** – vairāku pētījumu autore tūrisma nozarē, piemēram, Garanti, Z. (2023), "Value co-creation in smart tourism destinations", Worldwide Hospitality and Tourism Themes, Vol. 15 No. 5, pp. 468-475.

<https://doi.org/10.1108/WHATT-06-2023-0070>; Garanti, Z., Zvaigzne, A. and Berjozkina, G. (2023), "Introduction: smart tourism: what developments and issues are important to the Baltic States?", *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, Vol. 15 No. 5, pp. 463-467. <https://doi.org/10.1108/WHATT-06-2023-0071>.

Nozīmīgs bija pieaicināto tūrisma ekspertu ieguldījums studiju programmas izstrādē. Pieaicinātie tūrisma nozares eksperti nodrošināja, ka studiju programma atbilst aktuālajām nozares prasībām un tendencēm, viņu profesionālās zināšanas un pieredze palīdzēja izstrādāt un aktualizēt studiju programmu, kas ir gan akadēmiski, gan praktiski noderīga studējošajiem, tas savukārt radīja studiju programmas papildu pievienoto vērtību. Nozīmīgākie ieteikumi bija attiecināmi pie programmas struktūras un satura izveides, piemēram, studiju kursiem, ECTS apjomu, kā arī studiju kursu apraksta izstrādes. Eksperti sniedza ieteikumus par kursu struktūru, saturu, nodrošinot, ka programma ir visaptveroša un atbilst mūsdienu profesionālās un akadēmiskās vides prasībām.

No Latvijas tūrisma nozares pārstāvošajiem darba devējiem programmas izstrādē piedalījās **Harijs Egliens (Honest Tours SIA)** – tūrisma gids, grupu vadītājs, publicists, ceļojumu rakstnieks, **Jeļena Serebrjakova (Nikos Travel SIA)** ceļojumu aģentūras vadītāja un valdes priekšsēdētāja, **Anna Holodova (AZA Tours SIA)** tūrisma aģentūras direktore, un **Ilze Sproģe (Via Hansa & Borealis)**. Ieteikumi par prakses vietu nodrošināšanu un prakses organizāciju tika saņemti arī no **Tūrisma aģentūras KOLUMBS** atpūtas nodaļas vadītājas, **Līgas Balodes-Mesteres**.

Augstākminētie tūrisma nozares pārstāvji piedalījās programmas satura izstrādē pieaicināto konsultantu lomā, tostarp sniedzot rekomendācijas par darba tirgū pieprasītajām prasmēm un prakses organizāciju. Tūrisma nozarē pieprasītās prasmes ir dažādas un ietver gan tehniskās (hard skills) zināšanas, gan cilvēciskās prasmes (soft skills). Piemēram, valodu zināšanas prasmes, rekomendējot apsvērt iespēju mainīt franču profesionālo svešvalodu uz vācu profesionālo svešvalodu, pamatojot šo rekomendāciju ar [ārvalstu tūristu statistiku Latvijā par pēdējo gadu](#), kur Vācijas tūristu skaits pārsniedz Francijas tūristu skaitu aptuveni par 375%.

Nozares profesionāļu ieteikums apsvērt sekojošu prasmju integrēšanu studiju programmas saturā (proti, ņemot vērā profesijas standarta prasības):

- klientu apkalpošana;
- komunikācija;
- problēmu risināšana;
- organizatoriskās prasmes;
- mūsdienu tehnoloģiju un digitālās prasmes;
- kultūras izpratne;
- finanšu pratība.

Tika saņemti divi atzinumi no darba devēju un tūrisma nozares pārstāvjiem - Latvijas Tūrisma Aģentu un Operatoru Asociācijas ekspertiem (ALTA) un Latvijas Darba devēju konfederācijas ekspertiem (LDDK).

Rekomendācijas no ALTA:

“Ieteicams izglītības iestādei, realizējot šo programmu, turpināt praksi piesaistīt vadošos nozares ekspertus, organizējot gan kvalifikācijas pilnveidošanas kursus mācībspēkiem, gan vieslekcijas izglītojamajiem. Kā pozitīvs aspekts jāatzīmē, ka programma izstrādāta, ņemot vērā ne tikai tūrisma nozares darba devēju viedokļus, bet paralēli izpētot arī labāko ārvalstu programmu

piemērus. <...> prakse tūrisma un viesmīlības uzņēmumos 20 nedēļu apjomā tās pārbaudīt un nostiprināt.”

Rekomendācijas no LDDK:

“Vienlaikus LDDK norāda, ka studiju programmas īstenošanas laikā nepieciešama cieša sadarbība ar nozares organizācijām un uzņēmumiem, integrējot aktuālākās nozares tendences un vajadzības. Kā arī īpaši aicinām studentiem nodrošināt klientu apkalpošanai, pakalpojumu organizēšanai un darbam digitālā vidē nepieciešamās kompetences.”

2024. gada 22. maijā tika sasaukta Koledžas konventa pirmā sēde ar sekojošo sēdes darba kārtību:

1. Koledžas konventa priekšsēdētāja ievēlēšana.
2. Priekšlikumi par programmā iekļaujamajām prasmēm, zināšanām un kompetencēm atbilstoši darba tirgus prasībām.
3. Priekšlikumi par Koledžas izstrādātās profesionālās izglītības programmas saturu un studiju kursu apjomu.
4. Jautājumi par studiju prakses un darba vidē balstītu mācību organizēšanu.

Darba devēju un tūrisma nozares pārstāvju iesaiste un ieguldījums programmas izstrādē tika formalizēts, par ko tika sastādīts Konventa sēdes protokols Nr. 1-1.5/2024/03. Konventa lēmumiem ir ieteikuma raksturs.

Par studiju programmas “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” saturu un izveidi sniedza konsultācijas **Dr. admin. Ainārs Brencis**: 2001 – 2022; docents Biznesa augstskolā Turība, starptautiskā tūrisma fakultātē; zīmola vadības projekta vadītājs Alūksnes novada sabiedrisko attiecību nodaļā; zīmola vadības projekta vadītāja asistents Siguldas novada mārketinga nodaļā; zīmola vadības projekta vadītājs Ogres novada sabiedrisko attiecību nodaļā.

Darba dēvēji piedalījās studiju programmu izstrādē ar saviem ieteikumiem studiju programmu saturam un atbilstībai tirgus prasībām. Studiju virzienā “Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” ir iekļauta vienīga šobrīd licencējamā programma, līdz ar to studenti netika iesaistīti studiju programmu izstrādē, tomēr ir plānots, ka studējošie tiks iesaistīti tālākā studiju programmu attīstībā, veicot studējošo aptaujas un iekļaujot studējošos gan Koledžas Domē (3 studējošo pārstāvji), gan studiju programmas metodiskajā komisijā.

1.3. Novērtēt studiju programmas atbilstību nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, veikt salīdzinājumu ar vismaz divām tāda paša līmeņa un tādai pašai nozarei atbilstošām Eiropas savienības valstīs (izņemot Latvijas Republiku) atzītu augstskolu/ koledžu studiju programmām, norādīt, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu programmām un norādīt galvenos secinājumus.

Analizējot līdzīgu koledžas līmeņa (5. LKI) tūrisma programmu piedāvājumu Eiropas Savienībā, var secināt, ka tūrisma programmas pamatā veidotas biznesa un / vai uzņēmējdarbības fakultātēs, un šo programmu uzsvars tiek likts ne tikai uz tūrisma nozares specifiskajiem priekšmetiem, bet arī uz uzņēmējdarbības un vadībinību priekšmetiem, sagatavojot vispusīgus nozares speciālistus, kas ir spējīgi veidot un vadīt tūrisma uzņēmumus. Tā piemēram, Nikosijas Universitātē (*University of Nicosia*) Kiprā, Tūrisma un pasākumu vadības programmu piedāvā uzņēmējdarbības un vadības nodaļa, Algarves Universitātē (*University of Algarve*) Portugālē, Tūrisma vadības programma tiek piedāvāta ekonomikas fakultātē.

Studiju programmas izstrādes gaitā tika veikts salīdzinājums ar citām Eiropas Savienības valstīs īstenojamām līdzīgām studiju programmām: **International College of Tourism and**

Management, Austrija, EIE EUROPEAN BUSINESS SCHOOL, Maltā un DOMAIN ACADEMY, Maltā (skat. 1.pielikumu).

Salīdzinot programmu ar Austrijas *International College of Tourism and Management*, kur tiek īstenota studiju programma ar nosaukumu “Viesnīcu un tūrisma vadība”, redzams, ka vispārīzglītojošo studiju priekšmetos uzsvars tiek likts uz valodu apguvi (vācu, spāņu), uzņēmējdarbības un vadībzinību studiju kursiem, bet tūrisma nozares priekšmetu blokā dominē tūrisma mārketinga un ar viesmīlības/ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu saistītie studiju kursi. Studiju programmā ir iekļauta 13 nedēļu gara apmācības prakse. Brīvās izvēles studiju kursos tiek piedāvāti, piemēram, kurss vīna pazīšanā, kā arī citi izvēles kursi pēc pieprasījuma. Noslēguma pārbaudījums studējošajiem ir jāizstrādā un jāizstrādā projekts un diplomdarbs, proti, biznesa plāns izvēlētajam tūrisma vai viesmīlības uzņēmumam.

Tūrisms Maltā ir īpaši svarīga nozare, jo tā veido aptuveni 15% no IKP, nodarbinot ievērojamu daļu valsts darbaspēka, līdz ar to papildu salīdzinājumam tika izvēlētas divas augstskolas no Maltas. Salīdzinājumā ar eie European Business School (Malta) redzams, ka augstskola īsteno studiju programmu ar nosaukumu “Tūrisma un viesmīlības vadība”. Augstskola piedāvā 5. EKI līmeņa studiju programmu kura tiek īstenotā modulāri – katram modulim tiek piešķirts 12 ECTS apjoms. Vispārīzglītojošo studiju kursu blokā īpašs akcents tiek likts uz pētniecības metodēm un prasmēm, kā arī vadībzinību studiju kursiem. Savukārt, Rīgas Menedžmenta Koledžas vispārīzglītojošo studiju kursu daļā uzsvars tiek likts uz svešvalodu apguvi. Tiek piedāvāts apgūt sekojošas valodas: profesionālā angļu valoda, profesionālā franču valoda un latviešu valoda ārvalstu studējošiem. Studējošie papildus apgūst vadībzinību studiju kursu pamatus - kas ietver plānošanu, organizēšanu, koordinēšanu, personāla vadību un vadīšanas spējas. eie European Business School programmas nozares obligātajos priekšmetos ir iekļauti trīs studiju kursi - Mūsdienu problēmas tūrismā un viesmīlībā, Pasākumu menedžments, Digitālā mārketinga vadība tūrisma un viesmīlības nozarē, ar kopējo apjomu (36 ECTS). Studējošie drīkst pieteikties prakses vietām tūrisma uzņēmumos, bet prakse nav iekļauta studiju programmā. Savukārt Rīgas Menedžmenta Koledžas programmā lielāks uzsvars tiek likts uz tūrisma produktu izstrādi (ietverot starptautiskuma aspektu, ilgtspēju un sociālo atbildību), tūrisma pakalpojumu izveidi un mārketingu (ietverot digitālās prasmes), tūrisma pakalpojumu sniegšanu un rezervēšanu, apkalpošanas organizēšanu, klientu pieredzes veidošanu un vadību, tūrisma patērētāju uzvedības modeļiem, kā arī zināšanām par kultūrvēsturisko mantojumu, mūsdienu tūrisma veidiem, pasaules un Latvijas tūrisma galamērķu ģeogrāfiju. Rīgas Menedžmenta Koledžā ir paredzētas divas prakses - Studiju prakse I un Studiju prakse II ar kopējo apjomu 24 ECTS.

Papildu salīdzinājums bija veikts ar Domain Academy (Malta), kura īsteno programmu ar nosaukumu “Viesmīlības un tūrisma vadība” ar 2 gadu studiju ilgumu 120 ECTS (240 BTEC) apjomā. Vispārīzglītojošie kursi nav paredzēti, bet ievērojamu īpatsvaru sastāda tūrisma un viesmīlības, ar ceļojumu organizēšanu saistītie kursi – kopumā nozares kursi sastāda 105 ECTS (1 studiju kurss - 15 ECTS). Uzsvars tiek likts uz tūrisma apskates objektu, galamērķu un kūrortu pārvaldību. Studējošie drīkst pieteikties prakses vietām tūrisma uzņēmumos, bet prakse nav iekļauta studiju programmā. Programmas noslēguma pārbaudījums – tūrisma vai viesmīlības nozares pētnieciskais projekts (15 ECTS).

Salīdzinot visu augstākminēto programmu studiju rezultātus ir redzams, ka paralēli zināšanām un specializētām prasmēm tūrisma/viesmīlības nozarē, ievērojams studiju rezultātu īpatsvars ir vērsts uz uzņēmējdarbības novērtēšanas, plānošanas un vadības prasmēm. Studiju

rezultāti kas iekļauj uzņēmējdarbības profesionālās kompetences palīdz absolventiem būt konkurētspējīgākiem darba tirgū arī ārpus tūrisma un viesmīlības nozares.

Secinājums - Rīgas Menedžmenta Koledžas studiju programma “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” ir atbilstošāka tieši tūrisma nozares speciālista profesijai, jo citas izglītības iestādes, ar kuru programmām tika veikts salīdzinājums, piedāvā apvienotas programmas viesmīlības/viesnīcu vadībai un tūrismam. Tas savukārt ļaus Koledžai attīstīt tieši tūrisma pakalpojumu organizatoram nepieciešamās prasmes un iemaņas, atbilstoši profesijas standarta prasībām.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze, norādot pamatojuma avotus.

Studiju programmas “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” izstrādātais saturs veidots tā, lai tas būtu pievilcīgs arī ārvalstu studentiem un programma varētu būt kā izglītības eksporta produkts. Par programmu ir saņemtas pozitīvas atsauksmes no nozares darba devēju organizācijām/nodibinājumiem:

- Latvijas tūrisma aģentu un operatoru asociācija (ALTA);
- Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)

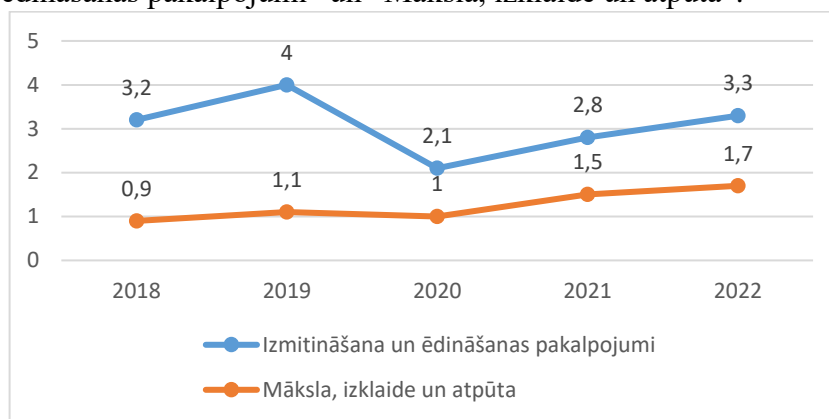
Studiju programmas izstrādes laikā tika ņemti vērā neatkarīgā eksperta ieteikumi. **SIA Nikos Travel** direktore Jeļena Serebrjakova atzīmē, ka iepazīstoties ar Koledžas īsā cikla studiju programmu “Tūrisma pakalpojumu organizēšana”, ar piešķiramo piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju “Tūrisma pakalpojumu organizators”, atzīst, ka studiju programma ir unikāla, jo citās augstākās izglītības iestādēs Latvijā līdzīga programma netiek īstenota. Studiju programmas kursi ir veidoti tādā veidā, lai studējošie iegūtu visas nepieciešamās zināšanas, prasmes (arī digitālās prasmes) un kompetences tūrisma pakalpojumu organizēšanā, ilgtspējīgā vadīšanā un attīstībā. Pēc programmas absolvēšanas speciālisti varētu izstrādāt, izvērtēt un ieviest jaunus tūrisma produktus atbilstoši tirgus pieprasījumam, novērtēt tūrisma produktu saimniecisko izdevīgumu, efektīvi komunicēt ar klientiem, piegādātājiem un sadarbības partneriem starptautiskajā vidē.

Covid-2019 pandēmija ietekmējusi vairākas ekonomikas nozares, tai skaitā īpaši tika skarta tūrisma un viesmīlības, pasākumu rīkošanas u.c. ar ceļošanu un brīvā laika pavadīšanu saistītās nozares. Apvienoto Nāciju Pasaules Tūrisma Organizācijas (ANPTO) [statistika liecina](#), ka 2020. gada tūrisma rādītāji atgriezās 30 gadus senā pagātnē un kopējais starptautisko tūristu skaita kritums tajā gadā sasniedzis 74%. Saskaņā ar Pasaules Tūrisma organizācijas Pasaules tūrisma barometru starptautiskais tūrisms 2022. gadā radīja labu atveseļošanas dinamiku, sasniedzot gandrīz 250 miljonus starptautisko tūristu, kas ir gandrīz puse (46%) no 2019. gada pirmspandēmijas līmeņa.

Latvijas Tūrisma un pasākumu nozares eksporta veicināšanas stratēģija 2023.–2027. gadam definē eksportspēju kā būtiskāko komponenti tūrisma nozares attīstības perspektīvā, vienlaikus padarot tūrisma nozari inovatīvāku, ilgtspējīgāku un efektīvāku. [Tūrisma politikas mērķis](#) ir Latvijas tūrisma eksporta pieaugums līdz 1,52 mljrd. EUR 2027. gadā. Lai to sasniegtu, valsts atbalsta pasākumi tiek plānoti un īstenoti četros rīcības virzienos – jaunu produktu un galamērķu attīstībā, pieprasījuma veicināšanā, datus balstītas pārvaldības īstenošanā un uzņēmējdarbības vides tūrisma jomā pilnveidošanā un normatīvā regulējuma sakārtošanā.

Lai noteiktu vai absolventiem ir darba iespējas, var analizēt pieejamus [statistiskus](#) datus. 2020. gadā novērojas vakanto darbavieta kritums, kas ir saistīts ar Covid-2019 pandēmijas sekām.

Šobrīd ir vērojams darba vakanču skaita pieaugums gan Latvijā kopumā, gan arī tādās nozarēs kā “Izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi” un “Māksla, izklaide un atpūta”.

Brīvās darbvietas pēc saimnieciskās darbības veidiem vidēji gadā (% no kopsummas)

Pēc CSP datiem Latvijā ar tūrismu saistīto nozaru īpatsvars tautsaimniecībā ienes ~ 2,2 % ienākumu un nodrošina darbu 4,2% no visiem nodarbinātajiem. Ņemot vērā augstāk minētās pārmaiņas tūrisma nozarē un tūrisma tiešo un netiešo ietekmi tautsaimniecībā, šobrīd ir būtiski aktualizēt augstākās izglītības iestāžu programmu piedāvājumu tūrisma virzienā, lai sagatavotu speciālistus, kas spētu piedāvāt augsti kvalificētus tūrisma pakalpojumus.

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) uzņēmējdarbības, MVU, reģionu un pilsētu centrs (CFE) [sniedz atzinumu](#), ka darbaspēka trūkums kavē tūrisma ilgtspējīgu atveseļošanos, un patlaban tūrisms saskaras ar darbaspēka trūkuma krīzi.

Saskaņā ar Tūrisma pētniecības centra vadītāja, Biznesa augstskolas “Turība” Starptautiskā tūrisma fakultātes dekāna Ē. Lingeberziņa [atzinumu](#), tūrisma un viesmīlības izglītība mūsdienās kļūst arvien populārāka un pieprasītāka dažādās pasaules valstīs un praktiski visos tūrisma galamērķos. Nozares uzņēmumi spēj nodrošināt studējošos ar atalgotu darbu jau mācību prakses laikā, kas ir noderīgi gan uzņēmumam, gan jauniešiem speciālistiem, radot interesi par turpmāko karjeru nozarē. Tūrismā un viesmīlībā ir plašas iespējas praktizēties dažādās valstīs, un izglītības iestādes piedāvā apmaiņas programmas, lai jaunieši spētu apvienot praksi mācību laikā ar apgūtajām teorētiskajām zināšanām reālā darba vidē. Mācību prakses sniedz arī lielisku iespēju attīstīt starpkultūru kompetences un uzlabot svešvalodu zināšanas, kuras pēc tam tiek augstu novērtētas darba vidē. Ē. Lingeberziņš arī norāda, ka šobrīd, vietējo un ārvalstu tūristu skaitam atkal strauji pieaugot, uzņēmumi saskaras ar nopietniem izaicinājumiem piesaistīt dažāda līmeņa speciālistus, lai nodrošinātu uzņēmumu pilnvērtīgu darbību, [tūrisma un viesmīlības nozarē ir liels darbaspēka pieprasījums](#).

Studiju programma “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” sekmēs tūrisma nozares attīstību, piedāvājot profesionāli sagatavotus speciālistus, kas ir nepieciešami tūrisma pakalpojumu, viesmīlības un citu saistīto jomu veiksmīgai darbībai. Studiju programmas absolventi varēs strādāt dažādās ar tūrisma nozari saistītās jomās Latvijā un ārvalstīs. Absolventi var būt nodarbināti:

- tūrisma uzņēmumos, veicot nepieciešamās aktivitātes tūrisma produkta izstrādei, popularizēšanai un ieviešanai;
- viesnīcās, viesu namos un citās naktsmītnēs izstrādājot un piedāvājot viesiem individuālus un grupas maršrūtus uz dažādām atrakciju vietām;

- kā individuālie tūrisma aģenti;
- tūrisma informācijas centros par konsultantiem un tūrisma pakalpojumu organizatoriem;
- aviokompānijās, izstrādājot un aprēķinot jaunus tūrisma galamērķus.

Studiju programma “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” piedāvā studentiem iespēju iegūt plašas un praktiskas zināšanas par tūrisma nozares un tūrisma produktu organizāciju un vadību. Augstas kvalitātes izglītība nodrošinās kompetentu speciālistu sagatavošanu, kuri būs gatavi darboties tūrisma nozarē. Piedāvājot studējošajiem praktisku pieredzi un sadarbību ar tūrisma uzņēmumiem un organizācijām, studējošie iegūs reālu darba pieredzi un attīstīs savas prasmes jau studiju laikā. Turpmākajā programmas attīstībā tiek plānots vairāk uzmanības pievērst tūrisma inovācijām un digitālajām tehnoloģijām. Šis aspekts ir īpaši svarīgs, ņemot vērā tehnoloģiju straujo attīstību un tās pielietojumu tūrisma pakalpojumu uzlabošanai un pielāgošanai tirgus prasībām. Sadarbojoties ar ārvalstu partneriem (augstskolām, tūrisma nozares pārstāvjiem) studiju programmas attīstībā tiks veicināta arī starptautiska sadarbība, piedāvājot studentiem izpratni par pasaules tūrisma tendencēm.

Secinājumi. Tika veikta rūpīga tūrisma nozares analīze, identificējot tās attīstības tendences un mainīgās patērētāju vajadzības. Arvien pieaugošā tūrisma aktivitāte rada pieprasījumu pēc kvalificētiem speciālistiem, kas spēj organizēt un piedāvāt dažādus tūrisma pakalpojumus. Koledža izvērtējot studiju kursu atbilstību tirgus prasībām, noteica iespējamās programmas uzlabošanas jomas, kas ietver jauno tehnoloģiju un digitālo prasmju iekļaušanu, kā arī praktisko pieredzi un sadarbību ar tūrisma nozares uzņēmumiem. Lai nodrošinātu studiju programmas starptautisko konkurētspēju, Koledža veicinās studentu mobilitāti un starptautiskās sadarbības iespējas. Tas ietver studentu apmaiņas programmas, kopīgus studiju kursus ar ārvalstu universitātēm un prakses iespējas ārzemēs. Koledža turpina veidot ciešas sadarbības attiecības ar tūrisma nozares uzņēmumiem, lai nodrošinātu augstas kvalitātes prakses vietas un iespējas studējošajiem iegūt reālu darba pieredzi un prasmes. Šie stratēģiskie virzieni palīdzēs nodrošināt studiju programmas "Tūrisma pakalpojumu organizēšana" ilgtspējīgu attīstību, atbilstoši gan nozares prasībām, gan studentu vajadzībām, kā arī veicinās tās konkurētspēju un atpazīstamību gan vietējā, gan starptautiskā mērogā.

II. Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums, ietverot informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistītajām struktūrvienībām (katedrām, profesoru grupām, laboratorijām, institūtiem u.c.) un palīgpersonālu, norādot to uzdevumus studiju programmas īstenošanā.

Studiju procesa finansējuma avots ir studiju maksa, kas apstiprināta ar dibinātāja rīkojumu. Studiju process notiek Baltijas Starptautiskās akadēmijas (BSA) telpās. Koledžai ir noslēgts nomas līgums ar Baltijas Starptautisko akadēmiju par infrastruktūras izmantošanu, t.sk. mācību un biroja telpu, tehnoloģiju, datorklašu, bibliotēkas un pieejas zinātnisko rakstu datu bāzēm. Izmatošanas noteikumi atrunāti līgumos.

Studiju procesa kvalitatīvai organizēšanai ir izveidota [Koledžas organizatoriskā struktūra](#). Koledžas augstākā lēmējinstītūcija ir Valde, kas darbojas saskaņā ar Rīgas Menedžmenta Koledžas Nolikumu. Koledžu vada direktors, kura pakļautībā ir *Studiju daļa, Attīstības daļa, Tālmācības*

daļa un Pētniecības daļa, kuras darbojas saskaņā ar izstrādātajiem un Koledžas Domē apstiprinātajiem nolikumiem.

Katra struktūrvienība ir ļoti svarīga kvalitatīvai studiju programmas īstenošanai. Palīgpersonālu studiju programmas īstenošanā var iedalīt trīs grupās:

1.grupa - struktūras, kas nodrošina studiju procesu. **Uzņemšanas komisija** - (Uzņemšanas komisija tiek izveidota saskaņā ar Koledžas direktora rīkojumu), kas nodrošina studējošo uzņemšanu, dokumentu noformēšanu, sadarbību ar citām augstskolām un koledžām, atvērto durvju dienu organizēšanu; **Studiju daļa** - nodrošina mācību procesu īstenošanu, kas plāno studiju procesu (nodarbību plānojums, docētāju darbs u.t.t.) un uzskaita sekmes; **Grāmatvedība** - atbildīga par finanšu jautājumiem; **Bibliotēka** - (uz BSA bibliotēkas bāzes), kurā studējošie tiek nodrošināti ar mācību un periodisko literatūru, IT resursiem un pieeju datu bāzēm; **Tālmācības daļas speciālisti** - nodrošina Koledžas tīmekļvietnes un datoru sistēmu uzturēšanu, atbild par programmnodrošinājumu un tehniskajiem līdzekļiem; **Tālmācības daļa** - kas atbild par Moodle sistēmas funkcionēšanu un uzturēšanu.

2.grupa - struktūras, kas nodrošina mijiedarbību starp studējošajiem un pasniedzējiem, veicina starptautisko sakaru attīstību, nodrošina studējošajiem papildu iespējas studijām ārpus studiju programmas. **Studējošo pašpārvalde** - darbojas saskaņā ar Nolikumu, un, kuras galvenais uzdevums ir pārstāvēt studējošo intereses Koledžas vadībā, veic arī studējošo sadzīves un kultūras dzīves jautājumu risināšanu. **Pētniecības daļa** - vada un koordinē mācībspēku un studējošo pētniecisko darbību, kas atspoguļojas studējošo patstāvīgo studiju darbu (kursa darbu un kvalifikācijas darbu) tematiku, organizē docētāju un studējošo dalību zinātniskajās konferencēs.

3 grupa - saistīta ar virziena "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" studiju programmu īstenošanu. **Studiju virziena vadītājs** - atbild par studiju kvalitāti un koordinē mācībspēku darbu, piedāvā studējošajiem un docētājiem iesaistīties gan Koledžas, gan Latvijas un starptautiskajos projektos u.tml. **Studiju programmas direktors** - atbildīgs par studiju programmas satura izpildes nodrošināšanu, pašvērtējumu. Programmas direktors sastāda semestra darba plānus, koordinē darbu ar citām struktūrvienībām. **Metodiskā komisija** - nodrošina studiju satura īstenošanu un definēto studiju rezultātu sasniegšanu, kā arī prakses norisi. **Attīstības daļa** - veicina Koledžas programmu, studiju virzienu tālākas attīstības, starptautiskās mobilitātes un komunikācijas nodrošināšanu Koledžas stratēģisko mērķu sasniegšanai.

Koledžas studiju bāze atrodas Rīgā, Valērijas Seiles ielā 4 un Valērijas Seiles ielā 1. Visas auditorijas aprīkotas ar stacionārajiem datoriem un stacionārajiem projektoriem, kā arī skaļruņiem un prezentācijas tālvadības pultīm. Visiem datoriem ir pieejams internets, visās auditorijās studentiem pieejams bezvadu internets, abonētās pilnteksta un kopsavilkumu datubāzes ir pieejamas gan Koledžas/BSA telpās, gan ārpus tām. Prakse īsā cikla studiju programmā "Tūrisma pakalpojumu organizēšana" tiks organizēta sadarbībā ar Latvijas tūrisma aģentūrām un operatoriem, ka arī ar digitālās prakses platformas <https://edy365.com> starpniecību, kurā tiek izveidoti studējošo konti, izglītības iestādei importējot grupas ar studējošajiem. (Skatīt 9. pielikumu – Darba devēju līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu).

2.2. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā. Informāciju par bibliotēkas un datubāžu resursiem, to pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, bibliotēkas telpu piemērotību patstāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkā pieejamo literatūru studiju programmas īstenošanai, informatīvās un metodiskās bāzes atjaunošanas un pilnveidošanas iespējām.

Koledžā jau ilgstoši darbojas e-studiju vidē izmantojot Moodle platformu, kurā izvietoti docētāju sagatavotie mācību materiāli, saites uz interneta resursiem, studējošo darbi un to novērtējums. Attālināto studiju gadījumam tiek izmantota MS Teams platforma. Moodle vidē ir pieejami ar studiju procesu saistītie metodiskie un citi materiāli (piem., Plaģiātisma kontroles un novēršanas noteikumi, Studiju nolikums, Prakses nolikums, Metodiskie norādījumi patstāvīgo un pētniecisko studiju darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai, Ieteikumu/sūdzību izskatīšanas kārtība u.c.). Tie pieejami arī angļu valodā, ņemot vērā, ka studiju programmu paredzēts īstenot arī angļu valodā. Docētājiem pieejams atbalsts video lekciju ierakstīšanai un apstrādei. Koledža nodrošina visus akadēmiskā un vispārēja personālā pārstāvjus, kā arī studējošos ar Microsoft 365 lietojumprogrammām un piešķir individuālās licences - Office 365 A1 augstskolu mācībspēkiem/Office 365 A3 augstskolu mācībspēkiem un studējošajiem.

Mācībspēki un vispārējais personāls ir pieslēgti Moodle e-vides Administrācijas sadaļai, kurā ir pieejama sekojoša informācija: 1) Stratēģiskie dokumenti, t.sk. Koledžas nolikumi, kārtības, noteikumi; 2) Kvalitātes vadības dokumenti; 3) Nolikums par studiju un noslēguma darba izstrādi; 4) Veidlapas latviešu un angļu valodās; 5) Studiju kursa apraksta izstrādei un pilnveidei nepieciešami materiāli; 6) Informācija par atbalstu zinātniskajai darbībai; 7) Zinātniskās pētniecības aktivitātes - Koledžas IRCEP konference un citas konferences; 8) Metodiskie materiāli; 9) Personāla pilnveides un kvalifikācijas paaugstināšanas materiāli; 10) Pamācības darbam ar Moodle un MsTeams, Office 365.

Studijas notiks pilna laika klātienē, nepilna laika un nepilna laika neklātienē. Visu studiju plūsmu studējošiem Moodle sistēmā pieejami kursu apraksti, metodiskie materiāli, kā arī tiek plānots katram studiju kursam izveidot videomateriālus. Nepilna laika neklātienē studējošie tiek nodrošināti ar visu nodarbību video ierakstiem, kurus viņi var noskatīties jebkurā sev ērtā laikā.

Koledžai ir noslēgts nomas līgums ar Baltijas Starptautisko akadēmiju par infrastruktūras izmantošanu, t.sk. bibliotēkas un pieejas zinātnisko rakstu datu bāzēm. Bibliotēka ir atvērta 55,5 stundas nedēļā, arī sestdienās, sesijas laikā pagarinot darba laiku. Bibliotēkas darba laiks: pirmdien no 11.00 līdz 18.00; otrdien, trešdien, ceturtdien no 9.00 līdz 18.30; piektdien no 9.00 līdz 20.00; sestdien no 9.00 līdz 17.00. Studējošajiem ir iespēja izmantot BSA bibliotēkas resursus. Bibliotēka sastāv no divām daļām – no abonementa un lasītavas. Lasītavā studentu ērtībai ir novietoti datori ar pieeju internetam, nodrošinātas drukāšanas un kopēšanas iespējas. Ir iespējas strādāt arī ar portatīvajiem datoriem. Visos studijuursos ir izmantošanai pieejama literatūra, arī liels īpatsvars ir literatūrai angļu valodā. Bibliotēka regulāri saņem gan Latvijā, gan ārvalstīs izdotus periodiskos izdevumus. Bibliotēkā studējošajiem un akadēmiskajam personālam ir nodrošināta pieeja elektroniskajām datu bāzēm. Bibliotēka sniedz arī kopēšanas, printēšanas un skenēšanas pakalpojumus.

BSA bibliotēkas telpu kapacitāte

	Plātība	Darba vietu skaits	Datori
Rīga	Lasītavas – 5	Studējošajiem - 82	Studējošajiem - 24
	379 kv.m	Darbiniekiem – 6	Darbiniekiem - 6
	Kultūras centri – 6 - 358,3 kv.m	Kultūras centros - 152	

Elektroniskās datu bāzes

Datu bāze	Apraksts	Finansēšanas avots
EBSCO http://search.ebscohost.com	daudznozaru datu bāze, vairākas pilntekstu un apskatu datu bāzes humanitārajās, sociālajās un eksaktajās zinātnēs.	<i>BSA finansējums</i>
LNB Digitālā bibliotēka http://gramatas.lndb.lv/	digitālajā bibliotēkā atrodamas digitalizētu laikrakstu, karšu, grāmatu, nošu un skaņu ierakstu kolekcijas.	<i>Sadarbības līgums</i>
SCOPUS http://www.scopus.com	daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datu bāze, kas satur gandrīz 20 000 žurnālu no aptuveni 5000 izdevējiem un 4,6 miljonus konferenču materiālus.	<i>ERAF projekta “Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla izveide zinātniskās darbības nodrošināšanai” finansējums</i>
ScienceDirect www.sciencedirect.com	izdevniecības Elsevier datu bāze dabas un tehniskajās zinātnēs, medicīnā, humanitārajās un sociālajās zinātnēs.	<i>ERAF projekta “Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla izveide zinātniskās darbības nodrošināšanai” finansējums</i>
Latvijas Vēstnesis http://www.lv.lv	LR oficiālā laikraksta “Latvijas Vēstnesis” elektroniskā versija (arhīvs no 1993. gada.).	<i>BSA finansējums</i>
iBizness https://ibizness.lv/	Elektroniskais žurnāls par aktuālajiem jautājumiem uzņēmējdarbības jomā.	<i>BSA finansējums</i>
Letonika www.letonika.lv	serviss un enciklopēdiskie resursi par Latviju. Vienuviet apkopoti nozīmīgākie uzziņu dati latviešu valodā.	<i>BSA finansējums</i>
LURSOFT www.lursoft.lv	apjomīgs Latvijas laikrakstu, publikāciju un ziņu aģentūras BNS krājums Internetā.	<i>BSA finansējums</i>

Krājuma virziena “Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija” kopsavilkums (Vienību skaits)

UDK	Nodaļa	Kopā	LV	ENG	citas valodās
338.48	Tūrisms. Vispārīgie jautājumi	36	8	13	15
338.48(Mn)	Tūrisma Menedžments	10	1	3	6
338.48(B)	Tūrisma bizness	4	1	1	2

338.48(S)	Starptautiskais tūrisms. Tūrisma ģeogrāfija	10	1	1	8
338.48(Mr)	Tūrisma mārketinga	7	-	-	7
338.48(V)	Viesmīlības bizness. Viesnīca. Restorāns	29	5	7	17
338.48(T)	Tūrisma veidi	29	2	21	6
338.48(D)	Teritoriju mārketinga un menedžments. Galamērķi.	11	3	6	2
338.91 91	Ekonomiskā ģeogrāfija. Fiziskā ģeogrāfija	41	19	9	13
KOPĀ		177	40	61	76

Saistītās nodaļas (vienību skaits):

UDK	Nodaļa	Kopā	LV	ENG	citas valodās
330.1	Makroekonomika. Mikroekonomika	62	23	24	15
330.0	Nozares tirgus struktūra	5	1	1	3
331.87	Darba organizācija	68	28	22	18
332.1	Reģionālā ekonomika	26	8	15	3
338.2	Menedžments	113	35	51	27
338.21	Organizāciju teorija	30	7	15	8
338.2	Uzņēmējdarbības vadība	71	38	19	14
339.1	Mārketinga. Pakalpojumi	82	34	26	22
301	Socioloģija	80	25	37	18
301(K)	Biznesa komunikācijas. Kross-kultūru komunikācijas.	47	14	21	12
KOPĀ		584	213	231	140

2021. gadā Koledžā tika ieviesta studējošo uzskaites informatīvā sistēma NEXUS, kas nodrošina:

- 1) studējošo personas datu glabāšanu un pārraudzību;
- 2) studējošo skaita izmaiņu uzskaiti;
- 3) studiju rezultātu uzskaiti un atainošanu;
- 4) nodarbību plānošanu un aktuālo sarakstu izvietošanu, studiju programmas izpildes uzskaiti;
- 5) docētāju slodžu izpildes uzskaiti;
- 6) studējošo akadēmisko un finansiālo saistību izpildes kontroli un regulāru automātisku studējošo informēšanu par neatbilstībām;
- 7) izziņu, rēķinu, akadēmisko izziņu, diplomu un diplomu pielikumu sagatavošanu.

Šī sistēma nodrošina studiju procesa kvalitatīvu plānošanu un pārraudzību.

Lai stiprinātu studentcentrētu pieeju un veicinātu informācijas apmaiņu, katram kursam un grupai tiek nodibināta WhatsApp grupa atvieglotai saziņai gan studentu starpā, gan ar koledžas administratīvo un akadēmisko personālu. Tas ļauj veikt preventīvas darbības studējošo sekmības uzlabošanai un studiju rezultātu veiksmīgai sasniegšanai. Saziņai ar tiek izmantota Moodle e-vides

sarakste, kur ļauj operatīvi sazināties ar mācībspēkiem/studējošajiem uz sniegt nepieciešamo atgriezenisko saiti, ņemot vērā un respektējot studentu un viņu vajadzību daudzveidību. Lai stiprinātu studentcentrētu pieeju mācībspēki veido piemērotus mācīšanās ceļus un pielieto daudzveidīgas pedagoģiskās metodes. Mācībspēki veicina studējošo patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošinot atbalstu.

Izvērtējot Koledžas informatīvo un metodisko bāzi un tās atjaunošanas un pilnveidošanas iespējas, tika secināts, ka studiju virziena/programmas vājās puses galvenokārt ir saistītas ar ierobežotajiem resursiem informatīvās un metodiskās studiju bāzes atjaunošanai, jo Koledžas informatīvā un metodiskā bāze ir organizēta uz BSA informatīvās un metodiskās bāzes pamata. Šo faktoru ir iespējams atrisināt regulāri paplašinot bibliotēkas krājumus un abonējot saistītās ar tūrisma nozari datu bāzes, tostarp arī ar ES fondu/projektu atbalstu. Akadēmiskā gada beigās (maijā/jūnijā) BSA bibliotēka izsūta informatīvo vēstuli par iepērkamo izdevumu un nepieciešamo periodisko izdevumu sarakstu nākamajam studiju gadam, pieteikumā ir nepieciešams norādīt - studiju programmu, studiju kursu un gadu, ISBN numuru, autoru, nosaukumu, izdošanas gadu, izdevniecību, eksemplāru skaitu, cenu EUR un citu papildu informāciju.

Uz doto brīdi Koledža meklē sadarbības iespējas ar citām bibliotēkām, piemēram, 14.04.2023 tika noslēgts sadarbības memorands ar Latvijas Universitātes Akadēmisko bibliotēku (13. pielikums – Citi dokumenti, 13.13. Sadarbības memorands par LU Akadēmiskās bibliotēkas pakalpojumiem), kas ļauj uzlabot studējošo, docētāju, zinātniskā personāla profesionālo izaugsmi un informatīvo apgādi, sadarboties zinātniski informatīvo pakalpojumu sniegšanā, ar mērķi nodrošināt teorētisko un lietišķo pētījumu veikšanu, attīstītu sadarbību zinātniskajā pētniecībā, starpkultūru komunikācijā, kā arī humanitāro un sociālo zinātņu jomā, veicinātu pētniecības un augstākās izglītības integrāciju Latvijā, kopīgi sadarbojoties zinātnes sasniegumu popularizēšanā, organizēt LU Akadēmiskās bibliotēkas un izdevumu apmaiņu. Memorands paredz LU Akadēmiskās bibliotēkas informatīvo pakalpojumu sniegšanu, lekcijas, ekskursijas studējošajiem un pasniedzējiem, daļību Koledžas organizētajā zinātniski pētnieciskajā darbā un tā popularizēšanu, sadarbību informācijas resursu izmantošanas veicināšanā, atbilstoši starptautisko zinātnisko datubāžu noteiktajai kārtībai, kā arī kopīgu akadēmisku un kultūras projektu izstrādi un īstenošanu sadarbībā ar Latvijas valsts institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, ārzemju un starptautiskajām organizācijām.

Akadēmiskā gada sākumā tiek organizēta studiju ekskursija uz Latvijas Nacionālo bibliotēku, kuras laika studējošie iepazīstinās ar bibliotēkas krājumu, IT resursiem, pieejamām datu bāzēm, telpām individuālajām studijām, kuras pieejamas bez maksas, noformējot LNB lasītāja karti/abonementu. Ekskursijas laika studējošie noformē individuālo/starpbibliotēku abonementu, kura būtība ir dot iespēju ikvienam studējošajam sev tuvākajā bibliotēkā pasūtīt un lasīt izdevumus no LNB. Dodieties uz sev tuvāko bibliotēku un izmantojiet starpbibliotēku abonementa pakalpojumu. LNB piedāvā sekojošās datu bāzes: izmēģinājuma datubāzes - Statista (pieejams līdz 10.06.2024); EBSCO datubāzes (pieejamas līdz 11.06.2024); Humanities Source Ultimate; Business Source Ultimate; Art & Architecture Source; eBook Subscription German Collection. Latvijas datubāzes – DIVA, Latvijas filmas, Latvijas standartu datubāze, LETA, Letonika.lv, LURSOFT "Laikrakstu bibliotēka", Nozare.lv. Ārzemju datubāzes – ArtStor, Baltisches Biographisches Archive, Cambridge Journals Online: Humanities Social Sciences (HSS), EBSCOhost, Emerald, Gale Reference Complete, HeinOnline, JSTOR, Naxos Music Library, Naxos Video Library, PQ Dissertation & Theses Global Full Text, ScienceDirect, SCOPUS, Taylor & Francis Journals, The Berg Fashion Library, The Financial Times Historical Archive, 1888-

2016, Web of Science, Window of Shanghai. Bibliogrāfiskās datubāzes – MEDLINE, ERIC, Library, Information Science & Technology Abstract (LISTA), Heritage of the Printed Book Database. E-grāmatas, vārdnīcas, enciklopēdijas - Columbia University e-grāmatu kolekcija, eBook Academic Collection, Emerald eBook Series Collections, Encyclopedia Britannica Academic Edition, Harvard University e-grāmatu kolekcija, International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences. Izdevniecības "Birkhauser" e-grāmatu kolekcija - Oxford Art Online, Oxford Reference Online, Oxford Music Online, Taylor & Francis eBooks, VLeBooks. Brīvpieejas e-resursi - Atvērtās piekļuves resursi studijām un pētniecībai. Bezmaksas palīgriki – EasyBib, Mendeley, Zotero.

Viens no Koledžas studiju procesa pilnveidošanas virzieniem ir e-vidē/e-studijas, to attīstībai koledžā ir uzsākta mācībspēku apmācība, Moodle studiju kursu struktūras sakārtošana un standartizēšana, kā arī tiek turpināta metodiskās bāzes pilnveidošana e-studiju procesa veiksmīgai plānotās studiju programmas realizācijai, ar mērķi uzlabot studiju procesa kvalitāti un pieejamību.

2.3. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai, raksturot finanšu resursu ieguves avotus un norādīt studiju programmas izmaksu aprēķinu (tajā skaitā, nepieciešamā finansējuma apmērs un nepieciešamais studējošo skaits, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu). Pamatojot finansiālās bāzes pietiekamību studiju programmas īstenošanai.

Koledžas augstākā vadības institūcija un lēmēj institūcija stratēģiskajos, finanšu un saimnieciskajos jautājumos ir koledžas Valde (turpmāk - Valde). Valdei ir visas koledžas nolikumā noteiktās tiesības un pienākumi. Direktors ir koledžas augstākā amatpersona, kas īsteno koledžas vispārējo administratīvo un saimniecisko vadību un iesniedz Valdei uz apstiprināšanu izstrādāto budžetu kalendārajam gadam, uz kuru pamatojoties tiek nodrošināts studiju un pētnieciskais process.

Nepieciešamo finansējuma apmēru konkrētajam studiju virzienam veido studiju programmas un studējošo skaitam atbilstošs studiju bāzes finansējums, kas sastāv no tādām izdevumu pozīcijām kā personāla algas, nodokļu maksājumi, komunālie maksājumi, infrastruktūras uzturēšanas izmaksas, inventāra nodrošinājums, reprezentatīvie izdevumi, reklāma.

Studiju bāzes finansējuma apmēru studiju virzienam nosaka, pamatojoties uz prognozēto studentu vietu skaitu konkrētajā mācību gadā un studiju vietas bāzes izmaksām. Studiju virziena finansējuma avotus veido: studiju maksa, ieņēmumi no koledžas saimnieciskās darbības, dibinātāju līdzekļi.

Apstiprinātā studiju maksa tiek ievietota normatīvajā dokumentā - cenrādī. Studējošajam studiju maksāšanas plāns tiek sastādīts noslēdzot studiju līgumu, kurā tiek atrunāta maksāšanas kārtība. Gadījumos, kad nepieciešams individuāli izstrādāts maksājuma grafiks, tas tiek piemērots, pamatojoties uz studenta rakstītu iesniegumu, kuru apstiprina direktors un Valde. Kā arī gadījumos, kad ir iespējams piemērot studiju maksas atlaidi par ieguldījumu studējošo pašpārvaldes vai citās ar studijām saistītajās aktivitātēs, iesniegumu izskata Koledžas direktors un apstiprina Valde.

Studiju programmas "Tūrisma pakalpojumu organizēšana" provizorisko izmaksu aprēķins uz 1 studentu:

Studiju vietas izmaksas uz vienu studējošo un to novērtējums

Normatīvs	Aprēķinātie lielumi	Procentuālais sadalījums
------------------	----------------------------	---------------------------------

Darba alga uz vienu studiju vietu gadā	Euro 531,54	60,01%
Darba devēja valsts sociālās apdrošināšana obligātās iemaksas 24,09%	Euro 128,05	14,46%
Komandējuma un dienesta braucienu izmaksas	Euro 9,11	1,03%
Pakalpojumu apmaksa	Euro 84,45	9,53%
Materiāli, energoresursi, ūdens un inventārs	Euro 5,65	0,64%
Mācību programmas pilnveidošana	Euro 102,7	11,59%
Iekārtas un modernizēšanas izmaksas	Euro 24,28	2,74%
vienas studiju vietas izmaksas gadā	Euro 885,78	100%

Studiju programmas “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” studiju vietas izmaksas sastāda 885,78 Euro. Studiju maksa saskaņā ar Koledžas cenrādi: pilna laika studijas latviešu valodā – 1900 Euro gadā, nepilna laika neklātienes studijas latviešu valodā – 1900 Euro gadā, pilna laika studijas svešvalodā – 2700 Euro, nepilna laika studijas svešvalodā – 2500 Euro. Ņemot vērā studiju vietas izmaksas, studiju programmai finansiālais nodrošinājums ir pietiekams.

Koledžas veikspējas rādītāji par periodu 2022./2023.

Veikspējas kritēriji	Veikspējas rādītāji
Studējošo uzņemšanas rezultāti par periodu	159
Studējošo atbirums	~23% (37 st.)
Ārzemju studējošo īpatsvars	91%
Absolventu nodarbinātības īpatsvars	20%
Absolventu īpatsvars, kuri izvēlējās turpināt studijas	40%
Absolventu apmierinātības līmenis	87,5%
Studiju kursu sekmju vidējais rādītājs	7,04 balles
Ievēlēto mācībspēku īpatsvars	~40%
Nodomu līgumu skaits ar akadēmisko personālu	20
Akadēmiskā un vispārējā personāla nodarbinātības vidējais stāžs koledžā	4,3 gadi
Studējošo skaits pret vienu mācībspēku	~10
Studējošo lekciju apmeklējuma līmenis	72%
Koledžas organizētās konferences https://mcollege.eu/petnieciba	1
Koledžas pētniecisko rakstu krājums un rakstu skaits https://content.web-repository.com/s/23386408228206361/uploads/Blog_Posts/IRCEP_2023_EBM_proceedings_volume_1-9162820.pdf ISSN: 2592-978X	Rakstu krājums – 1 Rakstu skaits - 5
Sadarbības partneru skaits (prakses organizācija – Latvija un ārzemes)	38
Sadarbības partneru skaits (augstskolas un koledžas)	5
Īstenoto studiju programmu skaits	1
Vispārējā personāla darbinieku skaits	5

Akadēmiskā personāla darbinieku noslēgto līgumu skaits	17
Akadēmiskā personāla darbinieku īpatsvars ar maģistra grādu	91%
Informācijas tehnoloģijas un programmnodrošinājums	25 personālie datori ar biroja programmnodrošinājumu*, <i>Amadeus</i> rezervēšanas sistēmas mākoņpakalpojuma platformas pieeju**.
Auditoriju nodrošinājums*	10 auditorijas ar ietilpību no 20 līdz 42 cilvēkiem
Bibliotēkas krājumi un abonētās datu bāzes* https://bsa.edu.lv/index.php/lv/abonetas-datu-bazes.html https://biblio.bsa.edu.lv/default_lv.html	14 abonētās datubāzes, Bibliotēkas kopējais krājums ~ 4000 vien. (Latviešu valodā, Angļu valodā) Tūrisma spec. literatūra ~ 200 vien.
Koledžas darbības gadi (Dibināšanas datums - 12.11.2004) https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fhei%2Fvie&id=63	19 gadi

*Sadarbībā ar Baltijas Starptautisko Akadēmiju uz līguma pamata.

** *Amadeus* rezervēšanas sistēmas mākoņpakalpojuma platforma tiek nodrošināta uz līguma pamata ar SIA *Amadeus* Latvija.

Tabulā tiek piedāvāta papildu veikspējas rādītāju analīze, izņemot finanšu rādītājus, jo studiju programmas raksturojumā ir iekļauta tabula *Studiju vietas izmaksas uz vienu studējošo un to novērtējums* (18. lpp.). Koledžas efektivitātes rādītāji tika apkopoti par 2022./2023. studiju gadu saskaņā ar Koledžas iekšējās uzskaites datiem - *Statistika par studējošajiem pārskata periodā 2016-2023*, Koledžas tīmekļvietnē publicēto ziņojumu - [*Studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" Pašnovērtējuma ziņojums 2022./2023.*](#), studējošo/absolventu aptauju rezultātiem par 2021./2022. un 2022./2023. studiju gadiem.

Koledžas veikspējas rādītāji apliecina Koledžas kapacitāti realizēt studiju programmas, veiksmīgi piesaistīt jaunus studējošos ar salīdzinoši zemu atbiruma īpatsvaru ~23%. Studējošo atbirums nav liels, galvenie iemesli tam ir studiju saistību neizpilde. Pilna laika studējošie ir ārzemju studējošie un tie tiek eksmatrikulēti studiju līgumā noteikto saistību neizpildes dēļ: nepietiekams lekciju apmeklējums, akadēmisko un finanšu saistību neizpilde. Pārskata periodā ir palielinājies studējošo skaits angļu valodā, kas ir studiju programmas īstenošanas valoda. Studējošo latviešu valodā, kas ir studiju programmas īstenošanas valoda, ir ļoti maz, tie ir nepilna laika neklātienes (tālmācības) studējošie. Absolventu nodarbinātības īpatsvars ir 20%, ko var izskaidrot ar kopējo pārskata perioda ārzemju studējošo īpatsvaru ~91% un viņu ierobežotajām nodarbinātības iespējām Latvijā.

Akadēmiskā un vispārējā personāla vidējais nodarbinātības stāžs Koledžā ir salīdzinoši augsts ~ 4,3 gadi, akadēmiskā personāla darbinieku īpatsvars ar maģistra grādu sastāda ~91%. Šis rādītājs liecina par augstu izglītības līmeni un specializāciju komercdarbības jomā starp akadēmiskā personāla pārstāvjiem, kas var pozitīvi ietekmēt izglītības kvalitāti un pētniecību.

Sadarbības partneru skaits (prakses organizēšana Latvijā un ārzemēs) ir 38, kas ir augsts rādītājs, jo prakses vietas ļauj studējošajiem iegūt praktisku pieredzi un pielietot teorētiskās zināšanas reālās darba vides situācijās. Ievēlēto mācībspēku īpatsvars, kas ir ~40%, norāda uz to, ka Koledžai ir pietiekoši augsts ievēlēto mācībspēku īpatsvars, taču to vajag paaugstināt sekmīgai programmas īstenošanai. Koledžas efektivitātes rādītāji par pārskata periodu 2022./2023. pierāda Koledžas veikspēju un kapacitāti sekmīgi īstenot vismaz vienu īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmu.

Studiju programmā pilna laika, nepilna un nepilna laika neklātienes studiju formām tiks veidota studējošo grupas, minimālais studējošo skaits grupā – 12 cilvēki. Studentu grupa var sastāvēt no mazāka studentu skaita, to apstiprina direktors ar rīkojumu par šādas grupas izveidi. Valde izmanto savas tiesības kontrolēt izdevumus un noteikt minimālo studējošo skaitu studiju programmā, tādējādi dodot tiesības apmācīt studējošos no mazskaitlīgām grupām. Tādējādi minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti, katrā studiju gadā un katrā studiju programmā, ņemot vērā studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu, tiek noteikts individuāli un nav nemainīgs lielums.

2.4. Materiāltehniskās bāzes novērtējums, ietverot informāciju par tās pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī atbilstību studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Studiju procesa nodrošināšanai Koledžā ir pieejami pietiekami resursi un materiāltehniskais nodrošinājums. Studiju process norisinās Valērijas Seiles ielā 4, Rīgā, uz sadarbības un telpu nomas līguma (Nr.04/SNL noslēgts 2017.gada 01.septembrī) pamata ar Baltijas Starptautisko Akadēmiju. Līgumos ir atrunāta auditoriju un datorklašu izmantošanas kārtība un pieejamība Koledžas mācībspēkiem un studējošajiem, kā arī ir atrunāta administratīvo telpu noma. Koledžai nav filiāļu.

Papildu vienošanās Nr.1 ir noslēgta 2019.gada 11.oktobrī, tajā ir atrunāta sadarbība, ka iznomātājs nodrošina Koledžai piekļuvi auditorijām un datorklasēm, iepriekš saskaņojot auditoriju noslodzi katra semestra sākumā. Kā arī minētajā vienošanās ir atrunāta samaksas kārtība, gadījumos, kad tiek veikti kopīgi studiju pasākumi, īstenojot nedalītu studiju priekšmetu apgūšanu pušu īstenojamās studējošo apmācības programmās. Minētā vienošanās apstiprina, ka līgums Nr.04/SNL ir spēkā līdz 2026.gada 30.septembrim.

Katra studiju kursa ietvaros tiek saglabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, informācijas apmaiņa, studējošie var ievietot savas prezentācijas un mājas darbus. Moodle sistēmā ir arī pieejami visi nepieciešamie metodiskie norādījumi studiju darbu, prakses un kvalifikācijas darbu rakstīšanai. E-studiju process tiek organizēts koledžas E-studiju vidē <https://e-learning.managementcollege.eu/>, integrējot Moodle platformu, kas piedāvā dažādus rīkus un iespējas studiju procesa un atgriezeniskās saites organizēšanai.

Pamatojoties uz līgumu Nr.04/SNL, Koledžas studējošajiem ir pieeja Baltijas Starptautiskās Akadēmijas akreditētās bibliotēkas resursiem, kas atrodas Valērijas Seiles ielā 1 k-4, Rīgā, kurā pieejams nozarei atbilstošs grāmatu klāsts gan latviešu, gan angļu valodā, kuras ir iespējams lasīt gan klātienē, gan izmantojot elektroniskajā grāmatu katalogā pieejamos izdevumus. Studējošajiem ir pieejams atsevišķs saraksts, kurā tiek atzīmētas iegādātās jaunākās grāmatas, kā arī tiek nodrošināta pieeja elektroniskajai datubāzei (saite: <https://bsa.edu.lv/index.php/lv/studentiem/biblioteka.html>).

2020. gadā Koledža izveidoja tīmekļvietni <https://mcollege.eu/>, kurā regulāri tiek ievietota aktuālā informācija. Konstatējot esošās tīmekļvietnes nepilnības un ierobežoto funkcionalitāti, tika

pieņemts lēmums par Koledžas jaunas tīmekļvietnes izstrādi ar provizorisko darbu pabeigšanas termiņu 01.07.2024.

Savukārt Koledžas studiju vietnē Moodle ir apkopoti brīvpieejas avoti gan latviešu, gan angļu valodā, kuros ir zinātniski pamatoti avoti – grāmatas, žurnāli, pētnieciskie raksti, vārdnīcas, enciklopēdijas u.c. Studentiem sadaļā – bibliotēka – ir apkopota visa nepieciešamā informācija, ar tiešu pieeju uz norādīto informācijas avotu, ar kuru Koledžai ir noslēgts sadarbības līgums, tādā veidā ir vienkāršota piekļuve zinātniskajiem avotiem savu studiju darbu izstrādē un vielas apguvē.

Studentiem ir pieejamas datorklasas, kura atrodas bibliotēkā, Valērijas Seiles ielā 1 k-4, kur bibliotēkas darbinieks var sniegt atbildes uz jautājumiem par nepieciešamo avotu iegūšanas kārtību. Kā arī Koledžas studējošajiem un docētājiem Koledžas administratīvajās telpās ir pieejamas datoru aprīkotas darba vietas. Visās studiju procesu nodrošināšanas telpās ir pieejams bezvadu (Wi-Fi) internets. Visas auditorijas ir aprīkotas ar datortehniku, kas ļauj vadīt nodarbības, izmantojot multimediju projektorus. Studējošajiem ir pieejami kopēšanas, skenēšanas un printēšanas (gan melnbalti, gan krāsaini) pakalpojumi, pamatojies uz koledžas izstrādāto cenrādi.

Studējošo ērtībām ir pieejami atpūtas stūrīši vestibilos un bibliotēkā, kā arī kafijas automāti un ēdināšanas pakalpojumi ar siltām pusdienām.

Jau pirms ierašanās Latvijā, Koledža ārzemju studentiem piedāvā iespējamās dzīvesvietas izvēli, pamatojies uz sadarbības līgumiem par dienesta viesnīcas pakalpojumu sniegšanu. Tādi ir noslēgti vairāki: SIA Krustkalnu projekts, līgums Nr.V-03/2017; SIA Bulduru Dārzkopības vidusskola, līgums Nr.8-2/77; IHome Group AS, noslēgts 09.01.2020.

14.03.2024 tika noslēgts pakalpojuma līgums Nr. 1-6/2024/01 ar SIA „Amadeus Latvija“, par Amadeus tūrisma pakalpojumu rezervēšanas sistēmas piekļuves nodrošināšanu studējošo apmācības nolūkiem. Amadeus rezervēšanas sistēma ir mākoņpakalpojuma platforma, kas piedāvā plašu risinājumu klāstu tūrisma nozarei. Šī platforma ir izstrādāta, lai apmierinātu ceļojumu aģentūru, aviokompāniju, viesnīcu un citu tūrisma nozares uzņēmumu vajadzības, nodrošinot elastīgus, mērogojamus un efektīvus tehnoloģiskos risinājumus. Līgums iekļauj Amadeus sistēmas piekļuves nodrošināšanu un Amadeus Basic kurss vienam dalībniekam (mācībspēkam). Pēc kursa pabeigšanas un noslēguma pārbaudījuma sekmīgas nokārtošanas, studējošajiem tiks izsniegts “Amadeus Basic” sertifikāts, kas apliecinās viņu zināšanas un prasmes rezervāciju pieņemšanā un darbā ar rezervēšanas pieprasījumiem, rezervēšanas procesa vadību, rezervāciju atskaišu sagatavošanu un noslodzes prognozēšanu.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas satura raksturojums, analizējot un novērtējot programmas studiju kursu/ moduļus, to aktualitāti, savstarpējo saisti, atbilstību nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilstību normatīvo aktu prasībām. Sniegt novērtējumu par studiju kursu/moduļos sasniegto rezultātu saisti ar studiju programmas rezultātiem (novērtējums balstoties uz veikto kartējumu).

Studiju programmas ietvaros tiek realizēti studiju kursi, kas dod iespēju studējošajiem apgūt zināšanas par tūrisma pamatnostādņēm, principiem, struktūru, attīstības vēsturi un mūsdienu aktuālajām problēmām. Studiju programmas saturs veidots apvienojot tūrisma pakalpojumu, vadībizinības, ekonomikas un finanšu principus, mārketinga un loģistikas aktualitātes, prasmes un kompetences digitālajā vidē un komunikācijā.

Studiju kursos iekļautā informācija ir veidota saskaņā studiju kursa mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, kuri savukārt ir saskaņā ar programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Analizējot studiju kursu plānoto rezultātu sasaisti ar īsa cikla studiju programmā „Tūrisma pakalpojumu organizēšana” sasniedzamajiem rezultātiem, tika veikts programmā iekļauto studiju kursu kartējums. Iegūstot kartēšanas rezultātus, tika secināts, ka studiju programmā iekļauto kursu plānotie rezultāti pilnībā atbilst visiem studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem.

Studiju programma izstrādāta atbilstoši Ministru kabineta noteikumi Nr. 305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” (13.06.2023.) prasībām.

Saskaņā ar Augstskolu likuma prasībām 60 ECTS atbilst pilna laika studijās vienā akadēmiskajā gadā apgūtajiem studiju rezultātiem saskaņā ar Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu. Viens ECTS atbilst 25—30 stundu studiju darba apjomam. Pārreķinot Eiropas Kredītu pārneses sistēmas (ECTS) punktus, Latvijas kredītpunkta skaits ir jāreizina ar 1.5. Kredītpunkts Latvijā ir definēts kā vienas nedēļas pilna laika studiju slodze - 40 stundas. Pielietojot iepriekšminēto formulējumu un aprēķinu metodoloģiju **1 ECTS** studiju programmas ietvaros atbilst **27 darba stundām**, no tām 40% ir atvēlēti kontaktstundām un 60% studējošo patstāvīgā darba stundām ([Direktora rīkojums Nr.1/9/2024/02 Par ECTS stundu studiju darba apjomu](#))

Studiju programmas satura raksturojums un atbilstība valsts profesionālās augstākās izglītības standartam

Prasības	Standartā noteiktais	Programmas rādītāji
Studiju programmas apjoms (KP)	12. Studiju programmas apjoms ir no 120 līdz 180 kredītpunktiem. Studiju programmas pamatdaļu un studiju kursu minimālais apjoms	120 ECTS
Studiju programmas īstenošanas ilgums	- nav noteikts	2 gadi (4 semestri) – pilna laika klātienes studijām; 2 gadi un 5 mēneši (5 semestri) – nepilna laika klātienes un neklātienes studijām

<p>Studiju programmas daļas un to apjoms (obligātā, ierobežotās izvēles, izvēles), t.s. noslēguma darba apjoms</p>	<p>12.1. studiju kursi – kopējais apjoms ne mazāk kā 84 kredītpunkti, bet nepārsniedzot 75 % no studiju programmas kopējā apjoma:</p> <p>12.1.1. studiju kursi vispārīgo zināšanu iegūšanai – ne mazāk kā 30 kredītpunkti;</p> <p>12.1.2. nozares studiju kursi – ne mazāk kā 54 kredītpunkti;</p> <p>12.2. prakse – ne mazāk kā 24 kredītpunkti;</p> <p>12.3. kvalifikācijas darbs – ne mazāk kā 12 kredītpunkti, bet nepārsniedzot 10 % no studiju programmas kopējā apjoma;</p>	<p>Studiju kursi - 84 ECTS jeb 70%</p> <p>Vispārīgo zināšanu iegūšanai – 30 ECTS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profesionālā svešvaloda (Angļu) - 4 ECTS • Profesionālā svešvaloda (Franču) - 3 ECTS • Tiesību normas un darba tiesības - 3 ECTS • Lietišķā saskarsme un profesionālā ētika - 3 ECTS • Lietišķās pētniecības metodes un statistikas pamati - 4 ECTS • Uzņēmējdarbības pamati - 4 ECTS • Darba vietas ergonomika un darba drošības pamati - 2 ECTS • Personālvadības pamati - 2 ECTS • Civilā un vides aizsardzība - 3 ECTS • Studiju darbu noformēšana un prezentēšana - 2 ECTS • Latviešu valoda ārvalstu studējošajiem - 2 ECTS <p>Nozares studiju kursi – 54 ECTS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tūrisma pamati - 3 ECTS • Tūrisma pakalpojumu rezervēšanas sistēmas - 6 ECTS • Tūrisma pakalpojumu pārdošanas organizēšana - 3 ECTS • Tūrisma uzņēmumu mārketinga - 3 ECTS • Ilgtspējīgs un sociāli atbildīgs tūrisms – 3 ECTS • Komercedarbības vide tūrismā – 5 ECTS • Latvijas un pasaules tūrisma galamērķu ģeogrāfija – 3 ECTS • Tūrisma produkta izstrāde – 4 ECTS • Starptautiskā tūrisma piegādes ķēdes - 3 ECTS
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Klientu pieredzes vadība tūrismā – 5 ECTS • Tūrisma projektu vadības pamati – 3 ECTS • Mūsdienu tūrisma veidi un attīstības tendences – 3 ECTS • Pasaules kultūru un mantojuma vēsture – 4 ECTS • Studiju projekts tūrismā – 2 ECTS • Divi brīvās izvēles studiju kursi 4 ECTS apjomā katrs. <p>Prakse - 24 ECTS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studiju prakse I – 14 ECTS • Studiju prakse II – 10 ECTS <p>Kvalifikācijas pārbaudījumi – 12 ECTS jeb 8% no kopējā apjoma</p>
Kontaktstundu apjoms (%)	- nav noteikts	40%
Obligātais saturs atbilstoši standarta prasībām	<p>11. Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas obligātajā saturā iekļauj studiju moduli uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanai (uzņēmumu organizācija un dibināšana, vadīšanas metodes, projektu izstrādes un vadīšanas pamati, lietvedības un finanšu uzskaites sistēma, zināšanas par sociālā dialoga veidošanu sabiedrībā un darba tiesisko attiecību regulējošajiem normatīvajiem aktiem). Studiju moduli izveido, apvienojot studiju kursus vai to daļas, kam ir kopīgs mērķis un sasniedzami studiju rezultāti, un iekļauj studiju programmā ne mazāk kā deviņu kredītpunktu apjomā.</p>	<p>Uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanas modulis sastāv no sekojošiem studiju kursiem (9 ECTS):</p> <p>Uzņēmējdarbības pamati – 4 ECTS, Tiesību normas un darba tiesības – 3 ECTS Personālvadības pamati – 2 ECTS</p>

Skaidrot, kā studiju programmas īstenošanā tiek ievērotas minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam	Augstākās izglītības iestāde nodrošina, ka studējošais augstākās izglītības procesā atbilstoši obligātā civilās aizsardzības kursa saturam apgūst: MK noteikumi Nr.716 3.1-3.11.punkti Civilās aizsardzības kursa apjoms ir ne mazāks kā 1 kredītpunkts. Augstākās izglītības iestāde ir tiesīga papildināt obligātā civilās aizsardzības kursa saturu, tādējādi palielinot tā apjomu atkarībā no studējošo specialitātes.	Darba vietas ergonomika un darba drošības pamati – 2 ECTS; Civilā aizsardzība un vides aizsardzība – 3 ECTS.
Piešķiramais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	Piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis (5. PKL)	Piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis (5. PKL) “Tūrisma pakalpojuma organizators”
Studiju programmas apguves vērtēšanas pamatprincipi un kārtība	Pozitīvo sasniegumu summēšanas princips — iegūtā izglītība tiek vērtēta, summējot pozitīvos sasniegumus; Vērtējuma obligātuma princips - nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmu pamatdaļās ietvertā obligātā satura apguvi; Prasību atklātības un skaidrības princips — atbilstoši izvirzītajiem programmu mērķiem un uzdevumiem, kā arī mācību kursu mērķiem un uzdevumiem ir noteikts pamatprasību kopums iegūtās izglītības vērtēšanai; Vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības principu - programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus; Vērtējuma atbilstības princips - pārbaudes darbā tiek dota iespēja apliecināt analītiskās un radošās spējas, zināšanas,	Pozitīvo sasniegumu summēšanas princips tiek ievērots, katra studiju kursa noslēgumā tiek izlikts vērtējums balstoties uz studējošā pozitīvo sasniegumu summēšanas rezultātiem. Vērtējuma obligātuma princips tiek ievērots. Studējošai iegūst kvalifikāciju tikai tadā gadījumā, ja visos studijuursos ir sasniegts pozitīvs vērtējums, kas ir vienāds vai augstāks par 4 ballēm (10 ballu vērtēšanas sistēmā). Prasību atklātības un skaidrības princips tiek ievērots. Pamatprasību kopums tiek noteikts, balstoties uz programmas mērķiem, uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem. Tie noteikti katra studiju kursa sākumā un ir pieejami e-studiju Moodle sistēmā.

	<p>prasmes un iemaņas visiem apguves līmeņiem atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais satura apjoms atbilst kursu programmās noteiktajam saturam un profesiju standartā noteiktajām prasmju un zināšanu prasībām.</p> <p>Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir eksāmens un ieskaite. Minimālais mācību kursa apjoms, lai organizētu eksāmenu, ir 2 kredītpunkti. Eksāmenā programmas apguve tiek vērtēta 10 ballu skalā. Ieskaitē studiju kursa apguves līmeņa un prakses sasniegumu vērtējums ir "ieskaitīts" vai "neieskaitīts", vai arī vērtējums 10 ballu skalā.</p> <p>Par katru apgūto mācību kursu un praksi ieskaita kredītpunktus, ja saņemts vērtējums "ieskaitīts" vai 10 ballu skalā tas nav bijis mazāks par 4 - "gandrīz viduvēji". Programmas apguves beigās kārtojams valsts noslēguma pārbaudījums - kvalifikācijas eksāmens, kurš tiek vērtēts 10 ballu skalā un kura sastāvdaļa ir kvalifikācijas darba aizstāvēšana. Izglītības un Zinātnes ministrija nosaka kvalifikācijas eksāmena kārtību pēc Profesionālās izglītības sadarbības padomes priekšlikuma. Valsts noslēguma pārbaudījumu komisijas sastāvā ir komisijas vadītājs un vismaz četri komisijas locekļi. Komisijas vadītājs un vismaz puse no komisi-jas sastāva ir nozares</p>	<p>Vērtēšanai izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips tiek ievērots. Studiju kursu gala vērtējumu studējošais iegūst, kārtojot ieskaiti vai eksāmenu.</p> <p>Vērtējuma atbilstības princips tiek ievērots. Pārbaudes darbi, atkarībā no studiju kursa ir prezentācijas, mājas darbi, pētījumi, referāti, gadījumu izpētes, starppārbaudījumi, testi, kontroldarbi u.c., studējošajiem dodot iespēju apliecināt analītiskās un radošās spējas, zināšanas, prasmes un iemaņas visos apguves līmeņos. Pārbaudēs iekļaujamais satura apjoms atbilst kursu programmās noteiktajam saturam un Tūrisma pakalpojuma organizatora profesiju standartā noteiktajām prasmju, kompetenču un zināšanu prasībām.</p> <p>Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir eksāmens un ieskaite.</p> <p>2-3 ECTS apjoma kursiem tiek organizēta diferencētā ieskaite. Diferencētā ieskaite ir sekmīgi nokārtota, ja iegūtais vērtējums nav zemāks par 4 ballēm (10 ballu skalā).</p> <p>4 un vairāk ECTS – eksāmens. Eksāmenā programmas apguve tiek vērtēta 10 ballu skalā.</p> <p>Par katru studiju kursu un praksi ieskaita attiecīgos ECTS, ja vērtējums nav mazāks par 4 ballēm “gandrīz viduvēji” (10 ballu skalā).</p>
--	--	--

		<p>profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji. Diplomu par īsā cikla profesionālo augstāko izglītību, kas apliecina arī iegūto piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni, saņem studējošais, kurš apguvis programmu un nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu, iegūstot tajā vērtējumu, kas nav mazāks par 4 - "gandrīz viduvēji".</p>	<p>Programmas apguves beigās ir paredzēts Kvalifikācijas eksāmens (12 ECTS), vērtēts 10 ballu skalā un kura sastāvdaļa ir kvalifikācijas darba aizstāvēšana. Valsts noslēguma pārbaudījumu komisijas sastāvs tiek noteikts, ievērojot visas spēkā esošās prasības.</p> <p>Diplomu par īsā cikla profesionālo augstāko izglītību, kas apliecina arī iegūto piekto profesionālās kvalifikācijas līmeni, saņem studējošais, kurš apguvis programmu un nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu, iegūstot tajā vērtējumu, kas nav mazāks par 4 - "gandrīz viduvēji" (10 ballu skalā).</p>
<p>Studiju raksturojums (ja piemērojams)</p>	<p>prakses (ja)</p>	<p>Mācību prakse ārpus izglītības iestādes: Praksi īsteno saskaņā ar prakses līgumu, kuru augstskola vai koledža slēdz ar darba devēju par prakses vietas nodrošināšanu. Prakses līgumā ietver prakses mērķi, uzdevumus, prakses norises plānojumu, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtību, kā arī pušu pienākumus un atbildību. Nosakot prakses mērķus un uzdevumus, prakses saturā iekļauj arī studējošā iepazīšanos ar attiecīgās prakses organizācijas pārvaldes struktūru un darbības principiem. Prakses mērķu un uzdevumu noteikšanā, kā arī prakses izvērtējumā piedalās to organizāciju pārstāvji, ar kurām</p>	<p>Studiju prakse I un Studiju prakse II norit ārpus izglītības iestādes.</p> <p>Praksi īsteno saskaņā ar prakses līgumu, kas noslēgts ar darba devēju. Prakses līgumā ietver prakses mērķi, uzdevumus, prakses norises plānojumu, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtību, kā arī pušu pienākumus un atbildību. Studiju prakse I un II ir noteikti vispārīgi mērķi un uzdevumi. Specifisko prakses mērķu un uzdevumu noteikšanā un prakses izvērtējumā tiks pieaicināti organizācijas pārstāvji, ar kurām noslēgts prakses līgums. Prakse I mērķis: sniegt vispārīgu praktisku priekšstatu par uzņēmējdarbības organizāciju,</p>

	noslēgts līgums par prakses īstenošanu. Augstskola vai koledža noteiktu prakses daļu var īstenot studiju sākuma posmā, lai veidotu un nostiprinātu studējošo priekšstatu par apgūstamo profesiju.	tiesisko regulējumu pielietojumu ikdienas darbā. Prakse II mērķis: sniegt padziļinātu izpratni par tūrisma uzņēmuma darba organizēšanu, specifiskiem darba pienākumiem un stratēģisko vadību.
--	--	--

Pirmajā studiju gadā studējošie galvenokārt apgūst obligātos studiju priekšmetus, tādējādi veidojot pēctecīgu tūrisma zināšanu pamatu, zinātnes attīstības likumsakarību, dažādu nozaru teoriju un pētnieciskā darba pamatprincipu un metodoloģijas apguvi. Trešajā un ceturtajā semestrī studējošie apgūst pārsvarā nozares studiju kursus kas papildina priekšstatu par dažādām tūrisma nozarēm un apakšnozarēm, bet noslēgumā aizstāv kvalifikācijas darbu. Darbs pie kvalifikācijas darba izstrādes tiek uzsākts jau otrajā semestrī, visu studiju laiku studējošie veic dažāda līmeņa prakses uzdevumus.

Studiju kursu aktualitāte, savstarpējā sasaiste un atbilstība nozares tendencēm. Plānojot studiju programmu, tika vērtēts, lai studiju kursi ne tikai sniegtu noteiktas zināšanas, bet arī veidotu noteiktas prasmes un/vai kompetences, atbilstoši studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu plānošanā docētāji pievērsuši uzmanību studējošo individuālā un grupu darba plānošanai, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – gadījumu izpēti, studiju darbs, prakse sadarbībā ar nozares uzņēmumiem. Mācībspēki piedāvās studējošiem veikt dažāda veida praktiskus un patstāvīgus uzdevumus, kuri ir saistīti ar nozares un zinātnes aktualitātēm. Darba devēji šobrīd pieprasa arī tādas prasmes kā spēju analizēt, kritiskā domāšana un argumentēti diskutēt. Vairāki studiju kursi, kā arī kursa darba un Kvalifikācijas darba izstrāde ir vērsti uz šo prasmju attīstīšanu.

Studiju kursi ir savstarpēji sasaistīti. Veikta līdzīgu studiju programmu, studiju rezultātu un studiju kursu rezultātu un profesijas standarta savstarpējās atbilstības analīze (kartēšana). Veiktā studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšana ļauj secināt, ka studiju programma atbilst 5. EKI/LKI līmenim un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, nodrošina studentcentrētu pieeju. Studiju kursi ir savstarpēji atbilstoši un loģiski saistīti. Pēc studiju programmas īstenošana sākuma tiks identificēti studiju kursi, kuru studiju rezultātus, iespējams, būs jāpilnveido – tas būs iespējams, pēc studiju programmas īstenošanas uzsākšanas un studējošo pašpārvaldes iekļaušanas Koledžas Domē, atbilstoši studentu aptaujas rezultātiem un ieteikumiem, kā arī ņemot vērā darba devēju izteiktos ierosinājumus par studiju kursu satura atbilstību nozares tendencēm (Koledžas Konvents). Kartēšanas process tiks turpināts. Mācībspēki tiek iepazīstināti ar [Studiju kursu aktualizēšanas un apstiprināšanas kārtību](#) (t.sk., ir pieejamas individuālās apmācības), kurā tiek skaidrotas studiju rezultātu sasaiste ar sasniedzamajiem rezultātiem kursa noslēgumā. Studiju kursu apraksta pārskatīšana/aktualizēšana (ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms semestra uzsākšanas) un iesniegšana studiju programmas direktoram. Atbilstoši studiju kursa sasniedzamajiem rezultātiem, tiek veidots tematiskais plāns, patstāvīgo uzdevumu plāns, kā arī izvēlētas noteiktas mācību metodes. Studiju kursu rezultāti ir saistīti ar profesijas standartu un SP studiju programmas rezultātiem.

3.2. *Studiju programmas īstenošanas mehānisma (tajā skaitā vērtēšanas) novērtējums, iekļaujot analīzi par to, kā tie nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un iekļaujot informāciju par studiju procesa organizēšanu.*

Studiju process tiek organizēts saskaņā ar Koledžas [Studiju nolikumu](#) un [Iekšējās kārtības noteikumiem](#).

Studiju programma ir izveidota tā, lai varētu sasniegt izvirzītos studiju programmas mērķus, kas tiks panākts ar atsevišķu kursu rezultātu sasniegšanu, ievērojot studentcentrētas izglītības principus. Realizējot studiju programmu, tiks izmantotas daudzveidīgas mācīšanas metodes:

- lekcijas – teorētiska rakstura ar aktīvo mācību metožu elementiem;
- semināru nodarbības ar diskusijām par aktualitātēm ekonomikas un tūrisma nozarē;
- patstāvīgie darbi — referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, prezentāciju gatavošana;
- novērojumu veikšana un analīze, intervijas un to analīze;
- praktikumi, kas ļauj aprobēt apgūtās zināšanas praktiskajā darbā. Praktikumi ir iekļauti studiju kursu ietvaros, kā arī ir paredzēti praktiskās simulācijas un ekskursijas;
- kontroldarbi un testi tiek izmantoti kā tekošā zināšanu pārbaude, ļauj pārbaudīt studentu prasmes analizēt apgūstamo materiālu, ļauj pārbaudīt iegūtās zināšanas;
- praktisko darbu (projektu) izstrādē un aizstāvēšana;
- studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas ļauj studējošajiem viena otru novērtēt un mācīties viena no otra, piemēram, pašnovērtējumu (self-assessment) un kolēģu novērtējumu (peer-assessment), kas palīdz studējošajiem attīstīt kritiskās domāšanas prasmes, kā arī metakognīciju (spēju izvērtēt savu domāšanas procesu).

Studiju programmā tiks piedāvātas un izmantotas sekojošas metodes:

Studiju braucieni	Lai studējošajiem būtu iespēja praktiski iepazīties un piedalīties nozares speciālistu darbā ar klientiem, u.tml. Šī metode nodrošina materiālu, ideju, darba pieredzes interaktīvu apguvi. Piemēram, studiju braucieni uz tūrisma organizācijām, lai gūtu praktisku pieredzi un izpratni par tūrisma nozares darbību. Šādas ekskursijas var sniegt vērtīgu ieskatu dažādos tūrisma aspektos, sākot no viesnīcu vadības līdz ceļojumu aģentūru darbībai.
Ekskursijas	Ekskursiju laikā studējošie iepazīstas ar vēstures pieminekļiem un citiem kultūras objektiem. Turklāt, šīs ekskursijas ir interaktīvas – studējošie apkopo informāciju par vēsturiskajiem objektiem un notikumiem, papildinot ekskursijas vadītāja stāstīto. Piemēram, ekskursijas uz Latvijas daudzveidīgajiem un iecienītajiem tūrisma galamērķiem un apskates objektiem, kas piedāvā gan dabas skaistumu, gan kultūras mantojumu. Studiju ekskursiju mērķis ir papildināt akadēmiskās zināšanas ar praktisku pieredzi un reālu pasaules izpratni, kura būs noderīga tūrisma maršrutu plānošanā un izveidē. Līdz šim tika organizētas ekskursijas uz Vecrīgu, Siguldu,

	Jelgavu, Jūrmalu, Bausku un citiem populāriem galamērķiem.
Gadījuma izpētes	<p>Konkrētu prakses piemēru izpēte un analīze. Tas ir līdzeklis, lai salāgotu saikni starp teorijām un to pielietošanu, izskaidrojot prakses konkrētās situācijās. Gadījuma izpētes tūrisma nozarē ir analīze par konkrētiem notikumiem, projektiem vai stratēģijām, kas veiksmīgi vai neveiksmīgi ietekmējuši tūrisma attīstību noteiktā vietā vai organizācijā. Šādas izpētes palīdz saprast, kāpēc konkrētas iniciatīvas izdevās vai neizdevās, un tās var sniegt vērtīgas mācības citiem tūrisma nozares profesionāļiem.</p> <p>Piemēram,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuldīgas kā "Eiropas mazās Venēcijas" zīmola attīstība; • Siguldas kā "Mazās Šveices" zīmola attīstība, u.tml.
Vieslektoru lekcijas	<p>Uzaicinot uz lekcijām profesionālus, praktizējošus vieslektorus, tiek palielināts pētāmo ideju praktiskais aspekts, kā arī tiek veidots savstarpējais kontakts, starp studējošajiem, profesionāļiem un profesionālajām asociācijām.</p> <p>Piemēram, Starptautiskie nozares eksperti no Indijas un Lielbritānijas, ar kuriem ir noslēgti nodomu līgumi par vieslekcijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anukrati Sharma - asoc. prof. University of Kota, Kota, Rajasthan, Indija, tūrisma mārketinga grāmatu autore; • Shiva Ilkhanizadeh - asoc.prof. Bournemouth University, Lielbritānija, pieredzējusi akadēmiskā tūrisma vadības jomā, pētnieciskās intereses: cilvēkresursu prakse, līderība, korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja.
Studējošo zinātniskās pētniecības aktivitātes	<p>Studējošo zinātniskās pētniecības aktivitātes tūrismā ir svarīga studiju sastāvdaļa, kas palīdz studējošajiem attīstīt pētnieciskās prasmes, iegūt padziļinātu izpratni par tūrisma nozari un piedāvā iespējas veikt lietišķus pētījumus.</p> <p>Piemēram, Koledžas lietišķās pētniecības konference "International Research Conference on Entrepreneurial Processes" (IRCEP). 2025./2026. studiju gada konferences atbalstītie pētniecības virzieni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilgtspējīga tūrisma attīstība • Tehnoloģijas un inovācijas tūrismā • Tūrisma mārketinga un patērētāju uzvedība • Tūrisma piedāvājuma izveide • Tūrisma starptautiskās konkurētspējas stiprināšana • Kvalitātes vadība tūrismā

	<ul style="list-style-type: none"> • Kultūras mantojums, medicīnas un sporta tūrisms • Ekonomiskā ietekme un finanšu rādītāji tūrismā • Tūrisma politika un plānošana • Profesionālā pilnveide un darbaspēka attīstība tūrismā
IT un tūrisma nozares programmnodrošinājuma apmācības	<p>IT un tūrisma nozares programmnodrošinājuma apmācības ir būtiskas tūrisma pakalpojumu organizatoriem, jo tehnoloģijas ieņem arvien lielāku lomu tūrisma nozarē. Modernās tehnoloģijas palīdz uzlabot klientu pieredzi, optimizēt operācijas un veicināt efektīvāku komunikāciju. Tūrisma programmas studējošie, kuriem ir labas IT prasmes, būs labāk sagatavoti darba tirgus prasībām.</p> <p>Piemēram, Amadeus rezervēšanas sistēma. Apmācības par Amadeus sistēmu tūrisma studējošajiem ir būtisks ieguldījums viņu izglītībā un karjeras attīstībā. Šīs prasmes padara studentus konkurētspējīgākus darba tirgū un sagatavo viņus veiksmīgai karjerai tūrisma un ceļojumu industrijā. Amadeus rezervēšanas sistēmas zināšanas palīdzēs studentiem efektīvi veikt rezervācijas, pārvaldīt klientu datus un sniegt kvalitatīvus pakalpojumus tūristiem.</p>

Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstoši katra studiju kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem.

Studentcentrēta izglītība izpaužas individuālajā pieejā jebkuram studējošajam. Operatīvu sadarbību studējošajiem ar pasniedzējiem gan pilna laika klātienē, gan nepilna laika klātienē, gan nepilna laika neklātienē studējošajiem nodrošina saziņa studiju vietnē Moodle, kur katram studējošajam iespējams uzdot jautājumu un saņemt atbildi. Studiju vietne Moodle ir saistīta ar pasniedzēju oficiālajiem e-pastiem, kas ļauj nodrošināt savlaicīgu atbilžu sniegšanu studējošajiem. Nozīmīgu informatīvu atbalstu gan pilna laika, gan nepilna laika studējošajiem sniedz Studiju daļas personāls. Informācija tiek sniegta gan klātienē, gan telefoniski, gan sarakstē. Katru semestri katrai studējošo grupai tiks izveidota Whatsapp grupa operatīvai saziņai.

Studiju programmas realizācijā tiks izmantotas jaunākās tehnoloģijas, kuru materiāli tehniskais aprīkojums pilnībā nodrošina pasniedzējiem un studējošajiem iespēju izmantot IT un interaktīvās mācību metodes. Studiju programmu īstenošanā tiks izmantoti šādi e- studiju līdzekļi un metodes:

- e-studiju materiāli (studiju metodiskie kompleksi) elektroniskajā formātā, kas ir izvietoti e - studiju vietnē (Moodle),
- videokonferences, video lekcijas,
- prezentācijas un video materiāli,
- *on-line* konsultācijas ar docētāju, izmantojot elektroniskās komunikācijas līdzekļus,
- elektroniskā bibliotēka un katalogi.

Studiju programmas „Tūrisma pakalpojumu organizēšana” nepilna laika studējošiem tiks piedāvāta iespēja pilnvērtīgi apgūt studiju procesu neklātienē – lekcijas, konsultācijas ar pasniedzējiem un eksāmenu kārtošānu notiks e–vidē. Katrā studiju priekšmetā pirms ieskaites vai

eksāmena ir paredzēta konsultācija. Konsultācijas tiešsaistes laikā studējošais var uzdot pasniedzējam jautājumus un saņemt atbildes uz sev interesējošajiem jautājumiem.

Vērtēšanas kārtību koledžā nosaka [Studiju nolikums](#) (apstiprināts 17.09.2020. Koledžas Padomes sēdē, protokols Nr.4, Papildināts 02.11.2023., protokols nr. 1-1.5/2023/04), un [Nolikums par studiju praksi](#) (apstiprināts Koledžas Padomes sēdē 02.11.2023., protokols Nr. 1-1.5/2023/04).

Pārbaudījuma veidu un to organizēšanas kārtību nosaka katras studiju programmas saturs. Studentu izglītības vērtēšanas pamatprincipi ir:

- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips - zināšanas tiek vērtētas, summējot pozitīvos sasniegumus studiju kursa apgūvē,
- prasību atklātuma un skaidrības princips - atbilstoši izvirzītajiem studiju programmas mērķiem un uzdevumiem, ir noteikts pamatprasību kopums, kas nepieciešams iegūto zināšanu novērtējumam;
- vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības principu - studējošo zināšanu vērtēšanā tiek izmantoti dažādi pārbaudes veidi,
- vērtējuma atbilstības princips - pārbaudījumos studējošajam jāapliecina analītiskās zināšanas un radošās spējas, zināšanas, prasmes un kompetences, ko nosaka studiju kursa saturs.

Par pārbaudījuma formu un iegūstamajiem studiju rezultātiem studējošie tiks informēti jau studiju kursa sākumā, kad pasniedzējs viņus iepazīstina ar vērtēšanas nosacījumiem studiju kursā.

Eksāmens ir studējošo zināšanu, prasmju un iemaņu rakstisks, mutisks vai vizuālā snieguma pārbaudes veids, ko arī vērtē pēc 10 ballu sistēmas. Eksāmens un diferencētā ieskaite ir nokārtoti, ja zināšanas, prasmes un iemaņas ir novērtētas ne zemāk par 4 ballēm.

Ieskaite (diferencētā) ir studējošo zināšanu, prasmju un iemaņu rakstisks vai mutisks pārbaudes veids, ko vērtē ar atzīmi.

Pārbaudījumu veidu nosaka izglītības programma, bet pārbaudījuma formu (rakstiski vai mutiski) – studiju kursa docētājs. Eksāmenu pieņem mācību disciplīnas docētājs vai vajadzības gadījumā komisija. Studējošais bez komisijas drīkst kārtot eksāmenu ne vairāk kā 2 reizes.

Prakses uzdevumu izpildi vērtē pēc 10 ballu sistēmas. Vērtētāji ir prakses vadītāji darba vietā un Koledžā. Par apgūto studiju kursu un praksi ieskaita kredītpunktus, ja saņemts vērtējums, kurš 10 ballu skalā nav bijis mazāks par 4 – “gandrīz viduvēji”.

Kvalifikācijas darbu vērtē pēc 10 ballu sistēmas; pirmais sekmīgais vērtējums ir 4 balles. Kvalifikācijas darba aizstāvēšana notiek Koledžā, klātienē pie sasauktās kvalifikācijas komisijas. To organizējot, jāievēro šādi noteikumi:

- kvalifikācijas darba aizstāvēšana notiek profesionālas kvalifikācijas komisijas sēdē;
- komisijas sastāvā jābūt ne mazāk par 5 personām;
- komisiju veido nozares iestāžu un profesionālo apvienību speciālisti, līdzīgo programmu vadītāji, kā arī Koledžas pārstāvji;
- ne mazāk par 50% no komisijas sastāva, kā arī priekšsēdētājam, jābūt ar uzņēmējdarbības saistītu iestāžu vai profesionālo apvienību pārstāvjiem;
- komisijas sastāvu un tās priekšsēdētāju apstiprina Koledžas direktors pēc programmas direktora ieteikuma.

Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības diplomu par Koledžas izglītību izsniedz absolventiem, kuri ir sekmīgi izpildījuši izglītības programmā noteiktās prasības - sekmīgi

nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu un aizstāvējuši kvalifikācijas darbu ar atzīmi ne zemāku par 4 ballēm (gandrīz viduvēji).

Atkārtota vai novēlota pārbaudījuma kārtošana ir maksas pakalpojums. Ja studējošais nepiedalās pārbaudījumā attaisnojošu iemeslu dēļ (slimība, ģimenes apstākļi, u.c.), studējošajam ir iespēja kārtot pārbaudījumu bez maksas. Lēmumu par pārbaudījuma kārtošānu bez maksas pieņem direktors.

Ja studējošā darbs atzīts par plaģiātu, tas netiek vērtēts.

Studējošie ar sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošajām procedūrām var iepazīties Studiju nolikumā, kurš pieejams visiem studējošajiem Koledžas studiju vietnes Moodle sadaļās Informācija studentiem/ Vadības Koledžas dokumenti.

Studiju programmas direktors ir atbildīgs par studiju programmas satura izpildes nodrošināšanu, pašnovērtējumu. Programmas direktors sastāda semestra darba plānus, koordinē darbu ar citām struktūrvienībām. Studiju daļa nodrošina mācību procesu īstenošanu, plāno studiju procesu, (nodarbību plānojumu, docētāju darbu, utt.) uzskaita sekmes, informē studējošos un risina lietvedības jautājumus, saistītus ar studiju procesu. Docētāji piedāvā studiju kursu aprakstus, kas tiek izskatīti un apstiprināti studiju programmas Metodiskajā komisijā. Atgriezeniskās saites iegūšanai un programmu pilnveidei, tiks izmantotas aptaujas: Studējošo aptauja, Prakses vadītāja aptauja, Darba dēvēju aptauja un Absolventu aptauja. Šīs aptaujas sniedz vērtīgu informāciju par Koledžas akadēmiskā darba kvalitāti, docētāju un administrācijas darbu, kā arī palīdz plānot Koledžas darbu nākotnē. Aptaujas rezultāti tiek apspriesti studiju programmas Metodiskajā komisijā un pēc nepieciešamības tiek ieviesti studiju programmā.

3.3. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze, norādot atbalstu studējošajiem. Informācija par studējošo prakses mērķiem, tās nozīmi kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā. Sadarbības iestāžu izvēles principi un to ieguldījums kopējo studiju programmas mērķu sasniegšanā.

Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Tūrisma pakalpojumu organizēšana” ir paredzētas prakses I un II, kas nodrošina teorētisko zināšanu nostiprināšanu un veicina tūrisma pakalpojumu organizatoram nepieciešamo kompetenču attīstību.

Saskaņā ar [Nolikumu par studiju praksi](#) (apstiprināts 02.11.2023., protokols Nr.1-1.5/2023/04) prakses mērķis ir dot studējošajiem iespēju piemērot Koledžā iegūtās teorētiskās zināšanas praksē, iegūt profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās prasmes un iemaņas, kas ļautu viņiem kļūt par konkurētspējīgiem speciālistiem darba tirgū. Prakse tiek organizēta ārpus Koledžas ar studējošo apgūstamo profesiju saistītā iestādē, kurā tiek garantēta prakses noteikto uzdevumu izpilde. Koledža neuzņemas saistības prakses vietas nodrošināšanai studējošiem, jo meklējot prakses vietas studējošie attīsta savas komunikatīvas prasmes un kompetences. Tomēr, nepieciešamības gadījumā Koledža palīdz studējošiem prakses vietas meklēšanā, nodrošinot tiem prakses vietas kāda no uzņēmumiem, ar kuriem Koledžai ir noslēgts sadarbības līgums par studējošo prakses vietas nodrošināšanu.

Studējošo prakses ir cieši saistītas ar studiju programmas mērķi un sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Katras prakses pamatā ir jau iegūtās zināšanas un nozares darbinieka darba iemaņas saistībā ar tūrisma produkta vai pakalpojuma organizēšanu un pārvaldību. Prakses laikā studējošie izmanto iegūtās teorētiskās zināšanas, un pielieto tās konkrētā darba veikšanai. Prakse ļauj studējošajiem pielāgoties reāliem darba vai dzīves apstākļiem saskaņā ar programmas mērķiem.

Tas palīdz viņiem labāk orientēties profesionālajā vidē un ātrāk sasniegt izvirzītos uzdevumus. Prakse ne tikai padziļina zināšanas, bet arī attīsta prasmes, motivē, sagatavo reāliem darba apstākļiem un nodrošina pastāvīgu attīstības procesu, kas veicina veiksmīgu programmas mērķu sasniegšanu.

Studiju programmas sadarbības partneri tika izvēlēti, ievērojot sekojošus kritērijus:

1. **Atbilstība profesionālajai nozarei:** Organizācijas darbojas "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" virzienā, t.i. viesnīcas, ceļojumu aģentūras, aviokompānijas un citu tūrisma pakalpojumu sniedzēji.
2. **Kvalitāte un daudzveidība:** organizācijas sniedz iespējas studējošajiem iegūt dažādu praksi pieredzi un būt sagatavoti dažādiem uzdevumiem un izaicinājumiem tūrisma nozarē. Tie varētu būt gan vietējie, gan starptautiskie partneri, lai paplašinātu studējošo izpratni par tūrisma tirgu.
3. **Atbalsts un resursi:** Sadarbības partneriem ir jābūt gataviem piedāvāt atbalstu un resursus, lai nodrošinātu studējošajiem piemērotu prakses vidi. Tas var ietvert pieredzējušu prakses vadītāju pieejamību, nepieciešamās tehniskās un informācijas resursus, kā arī iespēju piedalīties reālos projektos un aktivitātēs.
4. **Iesaistīšanās izglītības procesā:** Sadarbības partneriem būtu jābūt gataviem iesaistīties izglītības procesā, nodrošinot informāciju par nozares jaunumiem, piedāvājot lekcijas vai seminārus studējošajiem, kā arī piedaloties studiju programmu pilnveidošanā.

Sadarbības iestādes, kas piedāvā praksi un iespējas piedalīties reālos projektos, veicina studējošo praktisko pieredzi un spēju pielietot teorētiskās zināšanas. Tas ir ļoti svarīgs ieguldījums, jo nodrošina studējošajiem izpratni par to, kā teorētiskie pamati tiek pielietoti praksē. Sadarbības iestādes piedalās studiju programmu pilnveidošanā, sniedzot atsauksmes par to, kādas prasmes un zināšanas vajadzīgas nozares uzņēmumos. Tas palīdz saglabāt studiju programmas aktualitāti un atbilstību reālajiem tirgus apstākļiem.

Saskaņā ar studiju programmu, plānotas divas prakses:

Studiju prakse I – 14 ECTS vērsta uz iespēju studējošiem vērot un iespēju robežās pašiem piedalīties tūrisma uzņēmuma darbā un tūrisma pakalpojumu organizēšanā, tādējādi iegūstot pirmo praktiskā darba pieredzi izvēlētajā profesijā.

Prakses **mērķis** - Iepazīties ar tūrisma uzņēmuma darbību praksē.

Prakses **uzdevumi**:

1. gūt priekšstatu par tūrisma uzņēmumiem un darba norisi tajās, iepazīties ar tūrisma iestāžu struktūru, specifiku un darba īpatnībām;
2. attīstītu spēju piemērot un izpildīt normatīvo aktu prasības tūrisma nozarē, ievērot darba un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus;
3. iepazīties ar tūrisma pakalpojuma sagatavošanu un pārdošanu;
4. iegūtu prasmi veikt ar darba pienākumiem saistīto dokumentu pārvaldību;
5. apkopot informāciju un analizēt darbu konkrētas tūrisma organizācijas tūrisma produkta veidošanas jomā;
6. attīstītu spēju veidot un uzturēt pozitīvu saskarsmi, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus;
7. uzlabotu prasmi sazināties svešvalodās, lietojot profesionālo terminoloģiju;
8. attīstītu spēju veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību un kontroli par sava darba rezultātu;

9. sagatavot prakses atskaiti.

Jautājumi prakses atskaitei sagatavošanai:

1. Uzņēmuma vispārējais raksturojums.
2. Uzņēmuma partnerattiecības un resursi (līgumi), kas nodrošina tā darbu.
3. Uzņēmuma informācijas resursi: mājas lapa, reklāmas pasākumi, bukleti, utt.
4. Piedāvāto tūrisma produkta apraksts un analīze.
5. Patērētāju pieprasījuma analīze, to īstenošanas iespējas. Tūrisma produkta prezentācijas sagatavošana. Klientu konsultēšana.
6. Konkurētspējas un darbības rezultātu novērtēšana.
7. Rekomendāciju izstrāde.

Studiju prakse II – 10 ECTS. Studējošajiem tiek nodrošināta iespēja iegūt praktiskā darba pieredzi augsta līmeņa vietējā vai ārzemju tūrisma un viesmīlības jomas uzņēmumos, tādējādi integrējot viņus darba tirgū.

Prakses **mērķis** – patstāvīgi izmantot studijuursos apgūtās zināšanas un prasmes, lai pilnveidotu profesionālajā darbības vidē nepieciešamās kompetences.

Jautājumi prakses atskaitei sagatavošanai:

1. Uzņēmuma vispārējais raksturojums.
2. Piedāvāto tūrisma produktu apraksts un analīze.
3. Mārketinga analīze un mērķauditorijas noteikšana.
4. Tūrisma produkta izstrādāšana un prezentēšana.
5. Izstrādātā maršruta cenas un pašizmaksu aprēķināšana.
6. Piedāvātās ekskursijas reklāmas materiālu apkopošana.
7. Rekomendāciju izstrāde.

Ar Koledžas prakses vadītāja atļauju, atsevišķu piedāvātā tematiskā plāna sadaļu vietā var tikt atļauta padziļināta to sadaļu apgūšana, kura ir saistīta ar izvēlēto kvalifikācijas darba tēmu. Kvalifikācijas prakses laikā studējošajam ir jāievāc statistikas materiāli, jāiepazīstas ar nepieciešamajiem izrakstiem no uzņēmuma dienestu dokumentācijas, jāiepazīstas ar kvalifikācijas darba tēmai nepieciešamo informāciju, jāievāc un jāpagatavo grafiskie materiāli. Rekomendēts iepazīties ar materiāliem, kurās ir atspoguļota ne tikai vietējo, bet arī ārzemju uzņēmumu darbības pieredze. Kvalifikācijas prakses noslēdzošajā posmā studējošajam ir jāapkopo materiāli, kuri ir iegūti prakses laikā. Jānosaka to pietiekamība un atbilstība kvalifikācijas darba izstrādei. Prakses noslēgumā studējošais raksta prakses atskaiti. Koledža ir noslēgusi vairākus prakses nodrošināšanas līgumus ar uzņēmumiem (skat. pielikumu Nr. 9 *Darba devēju līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu*)

Studiju programmas mērķis ir sagatavot tūrisma jomas speciālistus, kas pārzina uzņēmējdarbības principus, un ir guvuši fundamentālas zināšanas, prasmes un kompetences tūrisma pakalpojuma organizēšanā atbilstoši Latvijas darbu devēju prasībām par profesionālās darbības kvalitāti atbilstoši profesionālās kvalifikācijas piektā līmeņa (5. PKL) “Tūrisma pakalpojumu organizators” profesijas standarta prasībām. Programma ir veidota tā, lai topošie tūrisma sfēras speciālisti spētu pielietot teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas dinamiskos sociālās un ekonomiskās vides mainīgajos apstākļos, koncentrējoties uz digitāla un ilgtspējīga biznesa pārvaldību. Studiju prakse I un Studiju prakse II ir sasaistītas ar studiju programmas mērķi un nodrošina iespēju studējošajiem pielietot iegūtās teorētiskās zināšanas praksē un iegūt darba tirgū pieprasītās praktiskās iemaņas tūrisma organizēšanā, tostarp klientu apkalpošanā, tūrisma

uzņēmumu mārketingā, digitālās prasmes tūrismā, tūrisma projektu vadībā, tirgus izpētē un patērētāju uzvedības izpratnē, kā arī ilgtspējīga tūrisma pārvaldībā. Studiju prakses nodrošina studiju programmas praktisko komponenti, proti, darba vidē balstītās mācības, bez kurām studējošie nevarētu pilnībā apgūt visas “Tūrisma pakalpojumu organizatora” profesijas standarta iekļautās prasības.

3.4. Novērtējums, kā augstskolā/koledžā izveidotā kvalitātes nodrošināšanas sistēma un tajā noteiktie principi tiek ievēroti studiju programmā, sniegt piemērus. Norādīt, kā tiek ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti. Ja studiju programma ir kopīga, raksturot un novērtēt kopīgo kvalitātes nodrošināšanas sistēmu.

Koledža ir izglītības iestāde, kura ievēro ārējo normatīvo aktu prasības, lai saglabātu, uzturētu un pilnveidotu augstākās izglītības sistēmas kvalitāti, tādējādi iekļaujoties un nodrošinot Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) vienotu izpratni par kvalitātes nodrošināšanu, apliecinot savu kvalitāti, palielinot caurredzamību, radot savstarpēju uzticību un rezultātā labāku kvalifikāciju, programmu un citu izglītības piedāvājumu atzīšanu.

Pamatojoties uz ārējo normatīvo aktu prasībām Koledža izstrādājusi Koledžas darbībai saistošus iekšējos normatīvos aktus (nolikumus, noteikumus, instrukcijas, u.c.). Paralēli, sadarbojoties ar Koledžas ieinteresētajām pusēm (darbinieki, studējošie, darba devēji u.c.), tika izstrādāta kvalitātes vadības sistēma, kura sevī ietver: kvalitātes vadības sistēmas politikas rokasgrāmatu, kvalitātes vadības sistēmas procedūras un tām saistošās veidlapas, instrukcijas.

Koledža apzinājusi/identificējusi ieinteresētās puses, kuras tieši vai netieši piedalās izglītības kvalitātes sistēmas nodrošināšanā un pilnveidošanā, spēj uz izglītības kvalitātes procesiem paskatīties objektīvāk. Ar ieinteresēto pušu līdzdalību Koledža nepārtraukti uzrauga, periodiski iegūst analītiskos datus, nosaka pilnveidošanās pasākumus un pilnveidojas, nepieciešamības gadījumā izstrādā/aktualizē procedūras un citus iekšējos normatīvos dokumentus.

Koledža, ievērojot ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības, definējusi, kuri kvalitātes vadības dokumenti ir publiski pieejami, bet kuri pieejami noteiktai ieinteresēto pušu grupai. Publiski pieejami šādi dokumenti: [Iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma](#), [Kvalitātes vadības politikas rokasgrāmata](#), studiju procesu saistošie nolikumi ([Studiju nolikums](#), *Nolikums par studiju praksi*, *Tālmācības daļas nolikums – pieejami Moodle e-vidē*), noteikumi ([Iekšējās kārtības noteikumi studējošajiem](#), *Plaģiātisma kontroles un novēršanas noteikumi*), instrukcijas, veidlapas ir pieejami Moodle sistēmā.

Programma un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas savukārt, atbilst Koledžas stratēģijai. Programma tiek veidota, izmantojot ārējo ieinteresēto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem, un to apguves rezultāti atbilst Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai, un lai sekmētu augstākās izglītības mērķu sasniegšanu – veicinātu personības izaugsmi un nodarbinātību, pilsoniskas sabiedrības un paplašinātas zināšanu bāzes veidošanos. Koledžā ir izstrādāts un apstiprināts Studiju nolikums, kas nosaka studiju programmu īstenošanas kārtību, studējošo tiesības un pienākumus, studiju finansēšanas kārtību un valsts pārbaudījumu organizēšanas vispārīgo kārtību. Studiju kursu u.c. programmu sastāvdaļu aprakstos ir definētas prasības apguves uzsākšanai, noteikti īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais saturs, kalendārs, obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti, raksturota studējošo

patstāvīgā darba organizācija un uzdevumi, noteikti studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji. Koledža nodrošina Programmu īstenošanu tā, lai iedrošinātu studējošos aktīvi iesaistīties studiju procesa veidošanā. Prakses nolikums nosaka prakšu norisi, atskaišu sagatavošanas un aizstāvēšanas nosacījumus. Studiju programmas direktors pārliecinās, ka programmas īstenošanā iesaistītie docētāji pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā; vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji vērtējumu izlikšanai; vērtēšana sniedz studējošajiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus; studējošie saņem atgriezenisko saiti no docētājiem, kuri, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu; vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studējošajiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprināto studiju kursu aprakstos noteikto. Studējošo sūdzību risināšanai pastāv atbilstošas procedūras – to regulē [Studiju nolikums](#) un [Ētikas komisijas nolikums](#). Koledžas Ētikas kodeksa īstenošanu uzrauga Koledžas direktora apstiprināta Ētikas komisija, kas pamatojoties uz [Ētikas kodeksu](#) un Ētikas komisijas nolikumu, sniedz padomus un izskata iesniegumus par Ētikas kodeksa neievērošanas gadījumiem.

Uzņemšanas prasības ir noteiktas [Koledžas Uzņemšanas noteikumos](#), kas ir pieejami mājaslapā. Pēc studiju programmas sekmīgas absolvēšanas studējošais saņem diplomu, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un ietver informāciju par studiju rezultātiem un iegūto kvalifikāciju, kā arī apgūto studiju līmeni, saturu un statusu. Ņemot vērā to, ka Koledža ir orientēta uz profesionālās izglītības īstenošanu, cieša sadarbība tiek uzturēta arī ar darba devējiem gan studējošo prakšu īstenošanas laikā, gan valsts pārbaudījuma komisijas darba procesā.

3.5. Novērtējums par studējošo, absolventu, darba devēju un/ vai nozares darba devēju organizāciju un citu nozares organizāciju, iesaisti studiju programmas izveidē. Norādīt, kā turpmāk plānots ieinteresētās puses iesaistīt studiju programmas pilnveidē (tajā skaitā augstskolas/ koledžas plānotais darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Lai programma atbilstu šī brīža aktualitātēm un nozares un darba tirgus prasībām, tās izstrādē bija pieaicināti eksperti un nozares pārstāvji, ar kuru līdzdalību tika noteikti programmas mērķi un konkrēti studiju kursi. Studiju programmas izstrādes procesā tika veiktas konsultācijas ar tūrisma organizāciju darba devējiem gan Latvijā, gan ārvalstīs. Studiju programmas izstrādē tika piesaistīti starptautiskie nozares eksperti no Indijas un Lielbritānijas - valstīm, kur tūrisms ir viena galvenajām tautsaimniecības nozarēm: **Anukrati Sharma** – asoc. prof. University of Kota, Kota, Rajasthan, Indija, tūrisma mārketinga grāmatu autore; **Shiva Ilkhanizadeh** – asoc. prof. Bournemouth University, Lielbritānija, pieredzējusi akadēmiskā tūrisma vadības jomā, pētnieciskās intereses: cilvēkresursu prakse, līderība, korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja. **Žanete Garanti, Dr. oec.**, LBTU Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultātes pētniece, Uzņēmējdarbības un vadībzinātnes institūta pētniece; viesasociētā profesore, City Unity College Nicosia, Kipra – vairāku pētījumu autore tūrisma nozarē. Eksperti piedalījās apspriedē par studiju programmas saturu. No Latvijas tūrisma nozares pārstāvošajiem darba devējiem programmas izstrādē piedalījās **Harijs Egliens (Honest Tours SIA)** – tūrisma gids, grupu vadītājs, publicists, ceļojumu rakstnieks, **Jelena Serebrjakova (Nikos Travel SIA)** – ceļojumu aģentūras direktore un valdes priekšsēdētāja; **Anna Holodova (AZA Tours SIA)** tūrisma aģentūras direktore. Ieteikumi par prakses vietu nodrošināšanu un prakses organizāciju bija arī saņemti no **Tūrisma aģentūras KOLUMBS** atpūtas nodaļas vadītājas **Līgas Balodes-Mesteres**.

Par studiju programmas “Tūrisma pakalpojumu organizēšana” saturu un izveidi sniedza konsultācijas **Dr. admin. Ainārs Brencis**: 2001 – 2022; docents Biznesa augstskolā Turība, Starptautiskā tūrisma fakultātē.

Šobrīd Koledžā nav aktīvu studentu, tādējādi nav iespējams saņemt atgriezenisko saiti par studiju programmas lietderīgumu, tomēr turpmāk atgriezeniskās saites iegūšanai un programmu pilnveidei, tiks izmantotas aptaujas – Studējošo aptauja, Prakses vadītāja aptauja, Darba devēju aptauja un Absolventu aptauja. Šīs aptaujas sniedz vērtīgu informāciju par Koledžas akadēmiskā personāla darba kvalitāti, docētāju un administrācijas darbu, kā arī palīdzētu plānot Koledžas darbu nākotnē.

Studējošo aptauja - studiju kursu novērtējuma aptauja, kas izvietota e-studiju mācību vietnē <https://e-learning.managementcollege.eu/>. Aptauja tiek organizēta izmantojot Moodle aktivitāti - Aptauja (survey), kas ļauj uzdot un apkopot jautājumus. Katram studējošajam ir redzamas tikai viņa iesniegtās atbildes.

Studējošie iziet praksi. Noslēdzoties praksei, prakses vadītāji uzņēmumā aizpilda **Prakses vadītāja aptaujas anketu**. Anketu izpildi veic prakses devējs, apliecinot atbildes un anketas izpildes godprātīgumu ar parakstu. Aizpildītās anketas studējošie iesniedz kopā ar prakses atskaiti. Anketas iesniegšana ir obligāts nosacījums prakses pabeigšanai un vērtējuma saņemšanai.

Viens no galvenajiem veidiem, kā studiju programmu vadītāji iegūst informāciju par studiju programmas kvalitāti un tās atbilstību darba tirgus prasībām, ir sadarbība ar darba devējiem, lai absolvējot Koledžu studējošie būtu sagatavoti speciālisti atbilstoši Latvijas profesiju standartam. Šī sadarbība ļauj studiju programmai būt pilnībā saskaņotai ar Latvijas darba tirgus vajadzībām un prasībām. **Darba devēju** viedoklis par studiju programmas saturu un apjomu tika noskaidrots Koledžas sasauktajā Konventa sēdē 22.05.2024 ([Konventa sēdes protokols Nr. 1-1.5/2024/03.](#))

Visiem koledžas **absolventiem** tiks piedāvāts aizpildīt **Absolventu aptauja**. Aptauja tiks realizēta elektroniski, aptaujas forma ir sagatavota koledžas Office 365 kontā pakalpojumā Veidlapas (Forms) un tiks izsūtīta uz absolventu e-pasta adresēm. Aptauja tiek veikta anonīmi. Visu aptauju rezultāti tiek apkopoti un iesniegti Koledžas administrācijai.

Aptaujas datu analīze ļauj sekot līdzi studējošo atbilžu dinamikai, izdarīt secinājumus un izstrādāt priekšlikumus darba plānošanai nākotnē. Visās aptaujās ir komentāru sadaļa, ļaujot studējošajiem, prakses vadītājiem un absolventiem izteikt viedokli par Koledžas darbu arī atvērtu atbilžu veidā.

4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku izvēles pamatojums, kritēriji, kuri izvirzīti mācībspēku atlases procesā, un to analīze, pamatojot atlases kritēriju atbilstību studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Studiju programmas īstenošanā paredzēts piesaistīt 25 docētājus. Koledžā strādājošie docētāji nodrošina vispārīzglītojošo, uzņēmējdarbības un vadības zinību kursu pasniegšanu. Specifisko tūrisma jomas studiju kursu pasniegšanā tiks piesaistīti vismaz 6 nozares speciālisti gan no Latvijas, gan arī no Lielbritānijas, Kipras un Indijas, ar kuriem ir noslēgti līgumi par dalību programmas īstenošanā. Tas nodrošina studiju procesa saistību ar nozari un reālo šī biznesa vidi un tās īpatnībām pasaulē. Nozares docētāju piesaiste turpināsies, tiek izsludināti atklāti amatu konkursi lektoru/docentu amatiem - [Amata konkurss, 22.03.2024. - Latvijas Vēstnesis \(vestnesis.lv\)](#); [Amata konkurss, 28.03.2024. - Latvijas Vēstnesis \(vestnesis.lv\)](#).

Sava veida izaicinājums ir piesaistīt tūrisma nozares profesionāļus, jo - 1) vasaras sezonai sākoties, tūrisma nozares profesionāļi ir pārslogoti ar darbu, un kā jau bija minēts iepriekš, tūrisma nozarē patlaban ir izveidojies izteikts specialistu trūkums; 2) licencējamā studiju programma vēl netiek īstenota un Koledža nevar nodrošināt slodzi/noteiktu kontaktstundu skaitu docētājiem. Situācija mainīsies tuvojoties jaunajam studiju gadam, kad tūrisma nozares profesionāļiem būs pieejami lielāki laika resursi, vasaras sezonai tuvojoties noslēgumam, un var tikt uzsākta studiju programmas realizācija/slodzes plānošana. Koledža turpinās piesaistīt un ievēlēt akadēmisko personālu.

Akadēmiskā personāla izvēles pamatojums un kritēriji nozares studiju kursiem ir ievērojot nepieciešamību apgūt praktiskas iemaņas un zināšanas, profesionālo studiju programmu nozares profila priekšmetos **LEKTORA** amatu var ieņemt : persona ar augstāko izglītību bez zinātniskā grāda, ja tai ir pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs pietiekams praktiskā darba stāžs; vismaz piecu gadu praktiskā darba stāžs tūrisma vai viesmīlības nozarē, no kuriem vismaz divi gadi ir nostrādāti vadošā amatā, un kas spēj patstāvīgi lasīt lekciju kursus, vadīt praktiskās nodarbības un seminārus; vadīt studējošo kvalifikācijas darbus; veikt pētniecības darbu. Profesionālo studiju programmu nozares profila priekšmetos **DOCENTA** amatu var ieņemt: persona ar augstāko izglītību ar vai bez zinātniskā grāda, ja tai ir pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs vismaz septiņu gadu praktiskā darba stāžs; akadēmiskā darba pieredze, un vismaz trīs gadu pedagoģiskā darba pieredze, no kuriem vismaz viens gads nostrādāts augstskolā; sagatavoti studiju kursa(u) metodiskie materiāli; svešvalodu zināšanas un prasme tās pielietot akadēmiskajā un pētnieciskajā darbā; vismaz trīs publicēti raksti pēdējo sešu gadu laikā; uzstāšanās starptautiskajās konferencēs (vismaz vienu reizi gadā).

Vispārizglītojošiem studiju kursiem mācībspēki tiek atlaistīti pēc atbilstības studiju programmas un studiju kursu specifikai. Katra kandidāta CV tiek izvērtēts ņemot vērā sekojošus kritērijus: Galvenie kritēriji docētāju atlasei: 1) zinātniskais vai akadēmiskais grāds; 2) pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs pietiekams praktiskā darba stāžs un/vai docēšanas pieredze; 3) attiecīgā līmeņa latviešu un angļu valodas zināšanas; 4) zinātniski pētnieciskās darbības rezultāti. Studiju programmā nodarbinātā akadēmiskā personāla valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai un ļauj jebkuru studiju virziena kursu pilnvērtīgi docēt valsts valodā. Savukārt docētājiem, kas strādā ar ārvalstu studējošiem, angļu valodas līmenis ir vismaz B2.

Ņemot vērā pašreizējo Koledžas situāciju, ir izaicinājums nodrošināt mācībspēkiem pilnu slodzes darbu, tādējādi lielākā daļa docētāju strādā arī citās augstākās izglītības iestādēs. Taču daudzi docētāji ar Koledžu sadarbojas ilgstoši, ir tai lojāli, pilnīgi iekļaujas studiju procesā un piedalās kvalitātes jautājumu risināšanā. Darba pieredzi paralēli citās augstskolā Latvijā un ārpus tās Koledža uzskata par priekšrocību, jo tā sniedz iespēju uzlabot studiju un procesu kvalitāti, uzklusot pieredzējušu pasniedzēju viedokli un to integrējot, tiks uzlabots un pilnveidots Koledžas darbs.

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām, ietvert analīzi par mācībspēku kvalifikācijas atbilstību studiju programmas rezultātu sasniegšanai.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītie mācībspēki ir augsti kvalificēti un kompetenti, lai nodrošinātu studējošajiem nepieciešamo pētniecības iemaņu, teorētisko zināšanu, praktisko prasmju un kompetenču ieguvu. Koledžas akadēmiskais personāls veic šādu studiju, pētniecības,

metodisko un organizatorisko darbu atbilstoši ieņemamajam/ievelētajam amatam: vada lekcijas, vada praktiskās nodarbības, organizē pārbaudījumus savā studiju kursā, sagatavo mācību materiālus, sagatavo publikācijas atbilstoši vadīto studiju kursu tematikai un piedalās starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, piedalās Koledžas metodiskajā un organizatoriskajā darbā, sekmē studējošo iesaisti zinātniski pētnieciskajā darbā.

Studiju programmas īstenošanā tiek iesaistīti profesionāli mācībspēki. Sešiem docētājiem ir doktora grāds, pārējiem docētājiem ir maģistra grāds. Specializēto kursu docētājiem iegūtā izglītība atbilst studiju kursa jomai. Koledža nodrošina, lai visus studiju kursus pasniegtu kvalificēti, zinātniski un metodiski sagatavoti pasniedzēji, kuri darbā izmanto mūsdienīgas apmācību metodes, kas ir īpaši svarīgi, īstenojot e-studiju apmācību un izstrādājot metodiskos un studiju materiālus. Lielākajai daļai docētāju, tajā skaitā specializēto kursu docētājiem, ir praktiskā pieredze atbilstošajā darbības jomā, tādējādi nodrošinot studiju programmā iegūstamo specializēto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību iegūstamajai kvalifikācijai un izmantošanai tālākajā profesionālajā darbībā. Daļa pasniedzēju aktīvi darbojas specializācijas nozaru profesionālajās organizācijās, piemēram, Harijs Egliens (SIA Honest Tours), ievēlēts mācībspēks studiju kursam “Tūrisma pakalpojumu rezervēšanas sistēmas”, Jeļena Serebrjakova (SIA Nikos Travel) un citi.

Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība studiju programmas rezultātu sasniegšanai tiek izvērtēta pēc 4.1. daļā aprakstītajiem kritērijiem.

Piemēram, vairāku studiju programmu studiju kursu docētājs Ainārs Brencis (Doktora grāds vadībzinātnē sabiedrības vadības apakšnozarē), Koledžā docējamie studiju kursi – “Tūrisma projektu vadības pamati”, “Studiju projekts tūrismā”, 22. gadu pieredze darbā ar auditoriju augstākajā izglītībā, ir strādājis ar visām vecuma grupām, pasniedz lekcijas latviešu un angļu valodā. No 2001. gada līdz 2022. gadam docents Biznesa augstskolā Turība, starptautiskajā tūrisma fakultātē; vadījis zīmola vadības projektu Alūksnes novada sabiedrisko attiecību nodaļā; Siguldas novada mārketinga nodaļā; zīmola vadības projekta vadītājs Ogres novada sabiedrisko attiecību nodaļā, vairāku pētījumu autors. Latvijas pārstāvis un koordinators starptautiskajā pētījuma projektā "TURID 2013-2022", kas ir starpdisciplinārs sadarbības tīkls starp Ziemeļvalstu un Baltijas valstu studiju programmām tūrismā universitāšu/koledžu līmenī ar dalībniekiem no Somijas (Yrkenshogsloan Novia), Zviedrijas (Lulea Tehniska Universitet), Norvēģijas (Hogskolen Hedmark), Latvijas (Turība University) un Igaunijas (Tallina Tehnikaülikool). Tekošā zinātnisko pētījumu tēma starp pieminētajām valstīm ir “Green Care” tūrisms Ziemeļvalstu/Baltijas reģonā. Projekta numurs: HE-2012_1a-30075.

Oļegs Ņikadimovs, MBA (profesionālais maģistra grāds, "Starptautisko tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu vadība"), doktorants, Koledžā docējamie studiju kursi – “Tūrisma produkta izstrāde”, “Starptautiskā tūrisma piegādes ķēdes”, 10 gadu pieredze darbā ar auditoriju augstākajā izglītībā, ir strādājis ar dažādām vecuma grupām, pasniedz lekcijas latviešu un angļu valodā. Darba pieredze iekļauj pārdošanas, mārketinga nodaļu vadību izmitināšanas sektora uzņēmumos, restorāna direktors, studiju programmas “Viesmīlības pakalpojumu organizēšana” direktors, ir iesaistīts zinātniskajā pētniecības darbā, ir vairākas zinātniskās publikācijas saistītās ar tūrisma nozari un viesmīlības uzņēmumu vadību.

Harijs Egliens, tūrisma gids, grupu vadītājs, SIA “Honest Tours” valdes loceklis, maģistrants (profesionālajā maģistrantūras programmā - Tūrisma stratēģiskā vadība), Koledžā docējamie studiju kursi – “Tūrisma pakalpojumu rezervēšanas sistēmas”, “Latvijas un pasaules tūrisma galamērķu ģeogrāfija”, studiju kursa “Ceļojumu organizēšana un vadīšana”, docētājs Biznesa

augstskolā Turība, tūrisma priekšmetu skolotājs Ventspils Tehnikumā, globālās rezervēšanas sistēmas AMADEUS sertifikāts (padziļinātais līmenis – Advanced).

Iveta Dembovska, pētniece, Ekonomikas maģistra grāds, studiju programmas „Uzņēmējdarbība” direktore (studējošie var izvēlēties padziļināti apgūt mārketinga, tūrisma uzņēmējdarbības, vai ēdināšanas uzņēmumu vadību) Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, Koledžā docējamie studiju kursi – “Tūrisma pamati”, “Tūrisma pakalpojumu pārdošanas organizēšana”, publicēti vairāki pētījumi saistīti ar tūrisma nozari (sk. 4.3. daļu).

Apskatot tikai šos piemērus, var secināt, ka mācībspēku praktiskā pieredze tūrismā un uzņēmējdarbībā, zinātniski pētnieciskajā darbā, akadēmiskais profils, un kopējā kvalifikācija atbilst studiju programmas rezultātu sasniegšanai un ir cieši saistīta ar studiju darbu. Tādējādi ar šo mācībspēku palīdzību studējošie spēs identificēt problēmsituācijas un rast to risinājums, attīstīs kritisko domāšanu, spēs vadīt nodaļu vai struktūrvienību, atlasīt, analizēt un interpretēt informāciju, pieņemt atbilstošus lēmumus, izstrādāt, izvērtēt un ieviest jaunus tūrisma produktus, attīstīt projektus, īstenot tūrisma produktu mārketinga paņēmienus, novērtēt tūrisma produktu saimniecisko izdevīgumu, efektīvi strādāt individuāli un grupā, ka arī efektīvi komunicēt ar klientiem, piegādātājiem un biznesa partneriem.

4.3. Raksturot augstskolas/ koledžas piemērotos mehānismus un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai, sniegt piemērus par mācībspēku zinātniski pētniecisko darbību (ja piemērojams, māksliniecisko jaunradi).

Koledža atbalsta pasniedzēju iniciatīvu un individuālo pieeju mācīšanas metožu un studiju rezultātu novērtēšanas izstrādē, taču tajā pat laikā regulāri nodrošina pasniedzējiem un Koledžas personālam profesionālās pilnveides iespējas. Tādējādi tiek nodrošināts, ka pasniedzēji izmanto mūsdienīgas darba metodes darbā ar studējošajiem un spēj tās pielāgot mainīgajam studējošo profilam un vajadzībām. Piemēram, 2022. gada 31. maijā, Koledža sadarbībā ar Latvijas Koledžu Asociāciju rīkoja pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu *Konflikti auditorijā, to pārvaldes mehānismi*, kurā pasniedzēji tika iepazīstināti ar konfliktu veidiem, to skaitā kultūras konfliktiem, kas var rasties dažādu nacionalitāšu grupās. Ņemot vērā studējošo daudzveidību, nepieciešamību nodrošināt atbalstu studējošo individuālajām vajadzībām un nepieciešamību veicināt augstākās izglītības pieejamību, 2024. gada 21. maijā [norisinājās profesionālās pilnveides programma augstākās izglītības iestāžu docētājiem "Dažādības vadība un iekļaujošas vides veicināšana augstākajā izglītībā"](#), tika apgūti dažādības un iekļaušanas pamatjēdzieni, dažādības dimensijas, apzināta dalībnieku dažādības kompetence, kā arī dažādības vadības nozīme un ieguvumi augstākajā izglītībā, iekļaujošas studiju un darba vides elementi. Par tēmas noklausīšanos dalībniekiem tika izsniegta apliecība saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 569.

Mācībspēki regulāri apmeklē profesionālās pilnveides seminārus, piemēram, Valsts valodas aģentūras, mācību centra Personāls, SIA Funditus, Rīgas Izglītības un informatīvā metodiskā centra, SIA Partneri M.G., SIA Partneri un Pakalpojumi u.c. organizētie semināri.

17.05.2023 norisinājās [I. starptautiskā pētnieciskā konference par uzņēmējdarbības procesiem – "ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT - CHALLENGES. PERSPECTIVES. SOLUTIONS"](#), ko organizēja Rīgas Menedžmenta Koledža, un kurā piedalījās docētāji un studējošie ar ziņojumiem, kā arī tika izdots konferences rakstu krājums [“Proceedings](#)

2024./2025. studiju gada pavasara semestrī tiks organizēta II. starptautiskā pētnieciskā konference par uzņēmējdarbības procesiem “TOURISM AND HOSPITALITY MANAGEMENT - CHALLENGES. PERSPECTIVES. SOLUTIONS”. 2023. gadā Koledža ir uzsākusi izstrādāt zinātniski pētnieciskās darbības attīstības stratēģiju 2023. – 2028. gadam. Zinātniski pētnieciskās darbības attīstības stratēģija tiek izstrādāta saskaņā ar Augstskolu likumu, Profesionālās izglītības likumu, Zinātniskās darbības likumu, Koledžas nolikumu, Koledžas attīstības stratēģiju 2023. – 2028. gadam, Nolikums par zinātniski pētniecisko darbību Koledžā un citiem spēka esošiem normatīvajiem aktiem. Koledžas zinātniski pētnieciskās darbības attīstības stratēģija 2023. – 2028. gadam ir iekļauta Koledžas attīstības stratēģijā 2023. – 2028. gadam, un ir tās neatņemama daļa. Ir ieplānots apstiprināt papildināto Koledžas attīstības stratēģiju 2023.–2028. gadam kārtējā koledžas Domes sēdē (14.06.2024). Zinātniski pētnieciskās darbības attīstības stratēģijas 2023. – 2028. gadam **mērķis:**

- Attīstīt Koledžas zinātniski pētniecisko darbību un vairot pētniecības sasniegumus atbalstītajos pētniecības virzienos, skaitliski palielinot studējošo un akadēmiskā personāla starptautisko konferenču uzstāšanos un publikāciju skaitu, kā arī sekmēt publikāciju, pētniecisko rakstu un konferenču ziņojumu kvalitātes uzlabošanu.

Tiek izvirzīti sekojoši uzdevumi:

1. Veikt lietišķos un uz tirgu orientētos pētījumus, oriģinālus pētījumus jaunu zināšanu ieguvei tūrisma jomā.
2. Veikt pētījumus sociālajās zinātnēs, ekonomikas un uzņēmējdarbības apakšzinātņu grupās, kuras ietver tautsaimniecību, kolektīvās darba attiecības, uzņēmējdarbību un pārvaldību.
3. Veicināt un atbalstīt Koledžas studējošo un akadēmiskā personāla zinātniski pētniecisko darbību noteiktajos pētniecības virzienos.
4. Piesaistīt papildu pētniecisko personālu Koledžas pētniecības sasniegumu vairošanai.
5. Veicināt sadarbību pētniecības jomā ar noteiktu nozaru darba devējiem, darba devēju apvienībām un nodibinājumiem, valstiskā un nevalstiskā sektora organizācijām.
6. Veicināt starptautisko sadarbību ar Latvijas un Eiropas profesionālās augstākās izglītības iestādēm, pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijām.
7. Regulāri organizēt studējošo un starptautisko lietišķās pētniecības konferences.
8. Regulāri izdot konferenču un pētniecisko rakstu krājumus.
9. Regulāri atskaitīties par zinātniski pētniecisko darbību un nodrošināt publicitāti par zinātniski pētnieciskām aktivitātēm.

Atbalstītie pētniecības virzieni:

1. Ilgtspējīga tūrisma attīstība.
2. Tehnoloģijas un inovācijas tūrismā.
3. Tūrisma mārketinga un patērētāju uzvedība.
4. Tūrisma piedāvājumu veidošana.
5. Tūrisma starptautiskās konkurētspējas stiprināšana.
6. Kvalitātes vadība tūrismā.
7. Kultūras mantojuma, medicīnas un sporta tūrisms.
8. Ekonomiskā ietekme un finanšu rādītāji tūrismā.
9. Tūrisma politika un plānošana.

10. Profesionālā pilnveide un darbaspēka attīstība tūrismā.

Akadēmiskā personāla un studējošo zinātniski pētnieciskās un radošās darbības motivēšanai ir izstrādāts [Nolikums par zinātniski pētniecisko darbību Rīgas Menedžmenta Koledžā](#).

Mācībspēki, kuri piedalīsies programmas īstenošana, regulāri veic zinātniski pētniecisko darbu vai vada studējošo zinātniski pētniecisko darbību. Zinātniski pētnieciskajās aktivitātēs ietilpst dalība konferencēs un semināros Latvijā un ārzemēs, zinātnisku rakstu publicēšana Latvijā un ārzemēs (arī starptautiski citējamās izdevumos). Jomas, kurās mācībspēki veic zinātniski pētniecisko darbu, ir daudzveidīgas, piemēram, uzņēmējdarbība, tūrisms un viesmīlība, ekonomika un citas.

Piemēram, Ainars Brencis ir publicējis vārakus pētījumus Copernicus Index / Ebsco / Scopus datu bāzēs: Brencis, I. Gudele, I. Rivža, B. Brencis, A. (2022). *The Role of E-commerce in Developing Sustainable SME Business*. In: Sustainability an open access journal of Multidisciplinary Digital Publishing Institute.; Brencis, I. Brencis, A. Rivža, B. Gudele, I. (2021). *Remote work: possible solutions for promoting the SME digitalisation*. In: Proceedings of Alexander Dubček University of Trenčín International Scientific Conference Challenges, Trends and Inspirations within the Labor Market. Trenčín, Slovakia. EBSCO.; Brencis, A. Šīna, I., Brencis, I. (2020) *Social entrepreneurship opportunities in Latvian municipalities*. In: Journal of Turība University Acta Prosperitatis No. 11. pp. 20-41. EBSCO.

Oļegs Ņikadimovs ir publicējis vārakus pētījumus Copernicus Index / Ebsco / Scopus un citās datu bāzēs: Ņikadimovs, O. (2019). *IMPLEMENTATION OF INTEGRATED MARKETING COMMUNICATIONS IN THE HOSPITALITY INDUSTRY: A LITERATURE REVIEW*. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference, 6, 441-453. <https://doi.org/10.17770/sie2019vol6.4006> (Scopus); Ņikadimovs, O., & Ivanchenko, T. (2020). *SOFT SKILLS GAP AND IMPROVING BUSINESS COMPETITIVENESS BY MANAGING TALENT IN THE HOSPITALITY INDUSTRY*. Economics & Education, 5(1), 36-48. <https://doi.org/10.30525/2500-946X/2020-1-5> (DOAJ, CROSS REF); Ņikadimovs, O., & Rodčenkova, A. (2021). *HOSPITALITY INDUSTRY DURING COVID-19 CRISIS: REVIEW OF THE CURRENT SITUATION AND SUSTAINABLE POST-CRISIS RESPONSE*. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference, 6, 449-467. <https://doi.org/10.17770/sie2021vol6.6432> (WoS); Ņikadimovs, O., Medne, I. (2022). *“Corporate Social Responsibility as a Part of Integrated Approach to Sustainable Development in Hospitality”*. Conference Proceedings, New Challenges in Economic and Business Development 2022: Responsible Growth, BVEF, LU. https://www.bvef.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/Apaksvietnes/Fakultates/www.bvef.lu.lv/Proceeding_of_Reports_2022.pdf; Medne, I., Ņikadimovs, O. (2022). *Corporate Social Responsibility Reporting as an Important Communication Tool: Some Evidence from Latvia*. Humanities and Social Sciences Latvia, 30(1, 2), 5–24. <https://doi.org/10.22364/hssl.30.01> (Index Copernicus, EBSCO); Ņikadimovs, O. (2022) *The Influence of Corporate Social Responsibility Micro-Level Processes on Meso-Level Performance: the Case of Hospitality*, RFDS 37, no. 2, 101-110, DOI 10.15181/rfds.v37i2.2425 (ERIHPLUS, EBSCO); Ņikadimovs, O. (2023). *“Corporate Social Responsibility – Assessment of Facilitating and Impeding Factors for Small and Medium-sized Enterprises in Latvia”*, European Integration Studies 1(17):222-241 DOI: <https://doi.org/10.5755/j01.eis.1.17.33542> (WoS); Ņikadimovs, O. (2024) *“Linking Corporate Social Responsibility, Innovation and Company Performance: A Theoretical Investigation”*,

Eurasian Business and Economics Perspectives. DOI : 10.1007/978-3-031-51212-4; Nikadimovs, O., Vēvere, V. (2024). *"The Use of Generative Artificial Intelligence in Higher Education: University Social Responsibility and Stakeholders' Perceptions"*. Environment. Technology. Resources. Rezekne, Latvia Proceedings of the 15th International Scientific and Practical Conference.

Iveta Dembovska ir publicējusi vārakus pētījumus Copernicus Index / Ebsco / Scopus un citās datu bāzēs: Dembovska, I. and Zvaigzne, A. (2021), *"Sustainability and its challenges in destinations that highly depend on tourism: a thematic literature review"*, Worldwide Hospitality and Tourism Themes, Vol. 13 No. 6, pp. 697-708. <https://doi.org/10.1108/WHATT-07-2021-0098>; Silicka, I., Litavniece, L., Dembovska, I. (2019). *"Criteria Affecting Customers' Choice: the Case of Rezekne City Catering Companies"*. Society.Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference, VI, pp.323-333. Databases: Thomson Reuters Web of Science; OpenAIRE, WordCat. DOI: <http://dx.doi.org/10.17770/sie2019vol6.3732>; Litavniece, L., Silicka, I., Dembovska, I. (2019). *"Importance of Catering Enterprises' Classification in Service Quality Assessment from the Customer's Point of View"*. Case of Rezekne City. Environmnet.Technology. Resources. Proceedings of the 12th International Scientific and Practical Conference, I, pp. 262-266. Databases: SCOPUS. DOI: <http://dx.doi.org/10.17770/etr2019vol1.4110>; Dembovska, I., Litavniece, L., Silicka, I. (2019). *Lifestyle Businesses in Rezekne Municipality*. Environmnet.Technology. Resources. Proceedings of the 12th International Scientific and Practical Conference, I, pp. 44-47. Databases: SCOPUS. DOI: <http://dx.doi.org/10.17770/etr2019vol1.4111>; Dembovska, I., Silicka, I., Litavniece, L. (2018). *"Perceived Quality of Rural Tourism Accommodation Services by Prospective Customers"*. roceedings of the Scientific Conference. Society. Integration. Education, VI, pp. 152-164. Databases: Thomson Reuters Web os Science; OpenAIRE, WordCat. <http://dx.doi.org/10.17770/sie2018vol1.3340>

Akadēmiskā personāla zinātniski pētniecisko darbību/publikāciju saraksts ir pievienots 12. pielikumā - Publikāciju saraksts.

Tiem mācībspēkiem, kas piedalās e-studiju studiju organizēšanā, papildus likts uzsvars uz digitālo prasmju pilnveidi, un E-studiju vides iespēju pilnīgu un pilnvērtīgu izmantošanu, sniedzot nepieciešamo atbalstu un apmācības. E-studiju vidē visiem pasniedzējiem ir pieeja sadaļai Administrācija/Administration ar Moodle e-vides, Microsoft produktu izmantošanas pamācībām.

Koledžas pasniedzējiem ir iespējams piedalīties apmācībās, kuras vada Koledžas atbildīgais par Moodle studiju vietni, par Moodle piedāvātajiem jauninājumiem, kā arī par novitātēm citu informācijas tehnoloģijas rīku lietošanā, piemēram, kursu kopēšana, uzdevumu iestatīšana, Grade Me bloka lietošana, Moodle sesiju kalendāra lietošana, Office 365 lietošana, koledžas darba vietnes (Sharepoint) lietošana.

Koledžas iekšējie normatīvie akti ir publiski pieejami Koledžas tīmekļvietnē, sadaļā DOKUMENTI - <https://mcollege.eu/dokumenti>